

§ 12 godkendelse af malkekvægbesætning

**Ågården
Ørslevvej 255
4735 Mern**

Matr. nr. 6 a Stårby By, Ø. Egesborg m.fl.

Geo. Environ nr. 390-20-000058
Sags nr. 2008-32491
Dato 3. maj 2010
Sagsbehandler: Line Brandt Dissing

Stamoplysninger

Virksomhedens navn:	Ågården
Virksomhedens placering	Ørslevvej 255, 4735 Mern
Virksomhedens art	Landbrug, mælkeproduktion.
Virksomhedsejer	Nels Poulsen
Matr. Nr.	6a m.fl.
Ejerlav	Stårby By, Ø. Egesborg m.fl.
CVR nr.	80725310
Ejendomsnummer	3900001741
CHR nr.	14785
Godkendelsesdato	3. maj 2010
Tilsynsmyndighed	Vordingborg Kommune

Resume og samlet vurdering

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Ørslevvej 255, 4735 Mern. Nels Poulsen har søgt om godkendelse til at udvide sin kvægbesætning på ejendommen, Ørslevvej 255, 4735 Mern. Udvidelsen vil være fra 345 køer med opdræt (i alt 506 DE) til i alt 516 køer med opdræt, i alt 749 DE (30 DE er forhøjet mælkeydelse). Der sker ikke bygningsmæssige ændringer i forbindelse med byggeriet, da udvidelsen sker i eksisterende stalde.

Ejendommen er beliggende i det åbne land ca.536 m fra nærmeste landsby, Øster Egesborg.

På grundlag af de foreliggende oplysninger meddeler Vordingborg Kommune en godkendelse i henhold til § 12 til husdyrbruget på en række nærmere vilkår.

Indholdsfortegnelse

Stamoplysninger	2
Resume og samlet vurdering	2
Indholdsfortegnelse.....	3
2. Generelle forhold	4
3. Husdyrbrugets Beliggenhed og planmæssige forhold.....	7
3.1 Beplantning og bygninger.....	7
4. Husdyrhold og staldindretning.....	9
4.1 Husdyrholdets størrelse og sammensætning	9
4.2 Staldindretning	9
4.3 Energi- og vand.....	10
4.4 Spildevand herunder regnvand	11
4.5 Affald	12
4.6 Foder og ensilage	12
4.7 Ressourceforbrug.....	13
4.8 Driftsforstyrrelser og Uheld.....	13
5. Gødningstyper, opbevaring og håndtering.....	15
5.1 Gødningstyper og mængder	15
5.2 Håndtering af gylle og møg på ejendommen.....	15
5.3 Udspretningsarealer.....	16
6. Forurening og gener fra husdyrbruget	17
6.1 Lugt	17
6.2 Støj.....	18
6.3 Transport.....	19
6.4 Lys	19
6.5 Ammoniak	20
6.6 Skadedyr	20
6.7 Støv.....	21
7. Påvirkning fra arealerne og anlægget.....	22
7.1 Husdyrbelastningen i oplandet til Bøgestrømmen.....	22
7.2 Påvirkning fra stald, lager og de anmeldte arealer	22
7.3 Beskyttede naturtyper	23
7.4 Vandløb.....	24
7.5 Påvirkning af bilag IV arter	25
7.6 Nitrat til grundvand	25
8. Bedste tilgængelige teknik	27
8.1 Staldsystemer	27
8.1.1 Fravalg af BAT – staldsystemer	27
8.1.2 Renovering af eksisterende staldanlæg	28
8.1.3 Vurdering af staldsystemer	28
8.2 Ressourcer.....	29
8.2.1 Vandforbrug.....	29
8.2.2 Energiforbrug.....	29
8.2.3 Vurdering af ressourcer	29
8.3 Gødningsopbevaring.....	29
8.3.1 Vurdering.....	30
8.4 Udbringning af husdyrgødning	30
8.5 Management	30
8.6 Samlet vurdering af BAT	31
9. Egenkontrol.....	31
10. Alternative løsninger og 0-alternativet.....	32
11. Husdyrbrugets ophør	32
Bilag 1. Beplantningsplan for Ørslevvej 255	33
Bilag 2. Søer på udspretningsarealet.....	34
Bilag 3. Vandløb.....	35
Bilag 4. Nærmeste § 7 område	36
Bilag 5. Nærmeste Natura 2000 område	37
Bilag 6. Drikkevandsinterseer i området	38
Bilag 7. Oplandet til Bøgestrømmen	39
Bilag 8. Merdeposition i naturområder	40
Bilag 9. Nitratklasser	41
Bilag 10. Fosforklasser og lavbundsarealer	42
Bilag 11. Ureatal, foderplaner, analyser og EFK	43
Bilag 12. Beredskabsplan	52
Bilag 13. Relevante miljøregler	56

2. Generelle forhold

I dette kapitel beskrives en række juridiske forhold ved godkendelsen, såsom husdyrholdets størrelse, gyldighed og retsbeskyttelse.

Meddelelse om godkendelse

På grundlag af de foreliggende oplysninger meddeler Vordingborg Kommune godkendelse til etablering af kvægbedriften på de vilkår som fremgår af denne godkendelse. Det er endvidere Vordingborg Kommunes samlede vurdering, at miljøgodkendelsen med de stillede vilkår ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Bedriften skal ud over denne miljøgodkendelse også leve op til de enhver tid gældende love og bekendtgørelse for landbrug. Dette gælder også selvom reglerne kan være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Meddelelsespligt – anlæg, arealer og ejerforhold

Såfremt der foretages ændringer på bedriften, skal kommunen orienteres, og foretage vurdering om eventuelle ændringer, skal udløse krav om et tillæg til miljøgodkendelsen. Udskiftning af arealer skal anmeldes til kommunen. Udskiftning af arealer indenfor samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemandsarealer) kan ske uden en godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare, jf. § 15 i husdyrbekendtgørelsen¹.

Gyldighed, retsbeskyttelse og revurdering

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløb er 3. maj 2018. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i husdyrloven²

Det skal bemærkes, at Vordingborg Kommune altid kan ændre vilkårene for bedriftens egenkontrol. Hvis den meddelte godkendelse ikke har været udnyttet helt eller delvist i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet. Fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10 år, tages op til revurdering jf. 17 i husdyrbekendtgørelsen¹. Den første revurdering skal dog foretages efter 8 år, dvs. i 2018.

Sagens akter:

Følgende sagsakter er indgået i sagen:

Ansøgning om miljøgodkendelse skema 10726, version 7

Andet supplerende materiale

---

¹ Bekendtgørelse nr. 294 af 31.03.2009 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug.

² Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20/12-2006

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til reglerne i husdyrloven. Ansøgningen vil tillige blive vurderet i forhold til habitatdirektivet³

Klagevejledning og offentliggørelse

Afgørelsen om miljøgodkendelse kan påklages til Miljøklagenævnet inden 4 uger fra afgørelsens annoncering. Det vil sige inden den 10. juni 2010.

Miljøklagenævnet kan bestemme, om en klage har opsættende virkning.

En eventuel klage skal være skriftlig. Klagen fremsendes til Vordingborg Kommune, som videresender denne til Miljøklagenævnet sammen med sagens øvrige bilag.

Klageberettiget er ansøger, diverse organisationer og enhver som har væsentlig individuel interesse i sagen. Klageberettigede er orienteret ved annonce i Sydsjællands Tidende den 12. maj 2010.

Såfremt afgørelsen påklages vil dette blive meddelt ansøger.

Afgørelsen kan indbringes for domstolene jf. husdyrlovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder fra annoncering af afgørelsen.

Med venlig hilsen

Line Brandt Dissing

---

³ Bekendtgørelse nr. 408 af 01.05.07 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder.

Afgørelsen er sendt til

Ansøger, Nels Poulsen, Ørslevvej 255, 4735 Mern.

Kopi af afgørelsen er sendt til:

Landboforeningen Gefion, att. Morten Riis, Fulbyvej 15, 4180 Sorø, mri@gefion.nu
Statens Miljøcenter, Nykøbing, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F. post@nyk.mim.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 Kbh. K. DN@DN.dk
DN, Vordingborg afd. v/ Martin Vestergaard, Svinøvej 23, 4750 Lundby, Vordingborg@dn.dk
Miljøstyrelsen, Strandgade 29, 1401 København K. mst@mst.dk
Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk
Sundhedsstyrelsen, Islands Brygge 67, 2300 København S, sst@sst.dk
Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia, mail@dkfisk.dk
Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaagade 1, 7100 Vejle, jkt@sportsfiskerforbundet.dk
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, natur@dof.dk
Friluftsrådet, v. Terkel Jakobsen, Nellikevej 4, 4930 Maribo, jakobsen.terkel@gmail.com

Ejer af forpagtede arealer:

Lærkegården, Præstetoften 26, 4735 Mern
Kæmpehøj, Præstetoften 3, 4735 Mern
Jesper Hansen, Præstetoften 24, 4735 Mern
Præstegården, Præstetoften, 4735 Mern
Dan Nielsen, Lekkendevej 5, 4735 Mern
Apel, Hestetofte 1 B, 4735 Mern

Naboer:

Karsten og Solvej Larsen, Lekkendevej 1, 4735 Mern
Robert Stender, Lekkendevej 3, 4735 Mern
Anden ligestillet ejer af Lekkendevej 3
Anders og Dorthe Kimer, Lekkendevej 6, 4735 Mern
Jørgen B. Andersen, Lekkendevej 8, 4735 Mern
Jan Christensen, Ørslevvej 251, 4735 Mern

Vilkår for generelle forhold

- 2.1 Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningssskema 10726, version 7 og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.

3. Husdyrbrugets Beliggenhed og planmæssige forhold

I dette kapitel beskrives og vurderes projektet set i forhold til afstandskrav til naboer, vandforsyning, offentlig vej m.v. samt husdyrbrugets beliggenhed i forhold til forskellige bygge- og beskyttelseslinier, fredning m.v. Desuden beskrives og vurderes husdyrbrugets placering i landskabet med hensyn til landskabelige værdier. Da der ikke er etableret nye bygninger i forbindelse med denne godkendelse.

3.1 Beplantning og bygninger

I godkendelsen fra 30.04.2008 er der stillet vilkår om beplantning. Der var ved seneste tilsyn endnu ikke var beplantet omkring stalden. Placering af beplantning har været drøftet mellem ansøger og Plansekretariatet hvilket har resulteret i en revideret beplantningsplan (bilag 1).

Da der ikke sker yderligere byggeri i forbindelse med denne godkendelse stilles der en tidsfrist for beplantning af ejendommen. Træer og buske skal vælges fra tabel 2.3 og sættes som vist på beplantningsplanen. Baggrunden for beplantning er at bryde de lange flader på bygningerne og skabe en harmonisk overgang mellem bebyggelsesareal og landskab.

Mod vest kanden tidligere krævede gruppe af træer erstattes af den allerede eksisterende beplantning markeret med gul på beplantningsplanen. Endvidere erstattes en trægruppe i den oprindelige beplantningsplan med den eksisterende beplantning på remisen nord for gyllebeholderne.

Nord for gyllebeholderne plantes der et minimum 3 m bredt hegn med blandet løvfældende beplantning. Alternativt kan der plantes 2 grupper af træer således at trægrupperne placeres så der senere er mulighed for en forlængelse af plansiloerne samt mulighed for at køre rundt om gyllebeholderne.

Vinkelret på adgangsvejen øst/vest til ejendommen, placeres et hegn med en bredde på min. 3 m med blandet løvfældende beplantning. Hegnet går forbi ejendommen, Ørslevvej 6 og skærmer bedriften fra vest set fra Lekkendevej.

Endelig placeres en trægruppe lige syd for den nye staldbygning, mellem denne bygning og åløbet, gerne med de høje træer tættest på bygningen og lavere beplantning i den østlige del af trægruppen. Trægrupperne er fortsat som beskrevet i den oprindelige beplantningsplan evt. tilplantet med ammetræer.

Tabel 3.3 Oversigt over hjemmehørende danske træer og buske.

Træer	Småtræer	Buske
Ask, <i>Fraxinus excelsior</i>	Navr, <i>Acer campestre</i>	Bened, <i>Euonymus Europaeus</i>
Avnbøg, <i>Carpinus betulus</i>	Sejlepil, <i>Salix caprea</i>	Dunet gedebled, <i>Lonicera xylosteum</i>
Bøg, <i>Fagus Sylvatica</i>	Skovæble, <i>Malus sylvestris</i>	Gråpil, <i>Salix cinerea</i>
Elm, <i>Ulmus glabra</i>	Almindelig røn, <i>Sorbus Aucuparia</i>	Hunderose, <i>Rosa canina</i>
Fuglekirsebær, <i>Prunus avium</i>		Hvidtjørn, <i>Crataegus monogyna</i>
Rødel, <i>Alnus Glutinosa</i>		Hyld, <i>Sambucus nigra</i>
Småbladet lind, <i>Tilia Cordata</i>		Hæg, <i>Prunus padus</i>
Stilkeg, <i>Quercus robor</i>		Kvalkved, <i>Viburnum opulus</i>
		Rød kornel, <i>Cornus sanguinea</i>
		Slåen, <i>Prunus spinosa</i>
		Vrietorn, <i>Rhamnus catharticus</i>
		Æblerose, <i>Rosa rubiginosa</i>

I godkendelsen fra 2008 er ligeledes stillet vilkår om at gyllebeholdere skal nedrives, når de ikke er i brug længere, dette vilkår er fjernet, da ejer ønsker at benytte beholderen og den er anmeldt til beholderkontrol.

Vilkår

- 3.1 Der skal ske en beplantning med levende hegn og klynger af træer. Placering skal ske som markeret med rødt på bilag 1, dog kan beplantningen mod vest rykkes nærmere staldanlægget. Træer og buske skal vælges fra tabel 2.3. Beplantningen skal være foretaget inden den 1/11-2010.
- 3.2 Levende hegn skal være minimum 3 m brede og med blandet løvfældende beplantning
- 3.3 Eksisterende beplantning markeret med gul på beplantningsplanen (bilag 1) skal bevares.

4. Husdyrhold og staldindretning

I dette afsnit beskrives husdyrholdets størrelse og sammensætning. Desuden gives en beskrivelse af staldindretningen på husdyrbruget og husdyrbrugets samlede anlæg.

4.1 Husdyrholdets størrelse og sammensætning

Tabel 4.1 Det tilladte dyrehold før og efter ændringen:

Dyretype	Antal dyr godkendt 30.04.2008	Antal dyr efter udvidelsen	Max antal dyr på bedriften (+ 5%)
Jerseykøer	345	516	541
Kvier (6 mdr. til kælvning)	242	249	261
Kalve (0 mdr. til 6 mdr)	86	136	
Korrektion for mælkeydelse	30	30	
DE	506	749	

Der tillades et dyrehold på bedriften med 516 jerseykøer, 249 kvier og 136 småkalve. Max antal dyr på bedriften er det ansøgte antal dyr + 5 % i hver dyregruppe af køer og kvier. Det er det antal, der til enhver tid max må være på bedriften, der må dog aldrig være mere end 749 DE i gennemsnit over det seneste år (vilkår 4.1). Hvis antal DE overskrides over en 3-årig periode vil det straks udløse krav om miljøgodkendelse. Korrektionen på de 30 DE for mælkeydelse er sat ind, da besætningen har en højere mælkeydelse over normen. For at sikre at de 30 dyreenheder mælkekorrektion ikke omsættes til køer, stilles der vilkår om det (vilkår 4.2). Årsagen til at de 30 DE ikke må omsættes til dyr, er at dyreenhederne ikke indgår i ammoniak og lugtgeneregninger på ejendommen. Så længe der er tale om en øget mælkeydelse påvirker det ikke ammoniakfordampningen fra stalden eller lugten fra stalden.

Vilkår

4.1 Den årlige husdyrproduktion må ikke overstige 749 DE, svarende til:

- Malkekøer 516 stk. (Jersey)
- Kvieopdræt 249 stk.
- Småkalve 0-6 mdr. (136 stk.)

Indenfor dette produktionsniveau tillades mindre sæsonudsving samt tilpasninger pga. sygdom, mange nykælvende og lignende, så længe det maksimale antal DE ikke overstiger 749 DE/år⁴. De maksimale udsving er vist i tabel 4.1.

4.2 Hvis mælkeydelsen falder til et lavere niveau, kan de 30 DE for mælkekorrektion IKKE omlægges til dyrehold.

4.2 Staldindretning

Kostalden er sengebåse med skrabere ovenpå til at skabe møg og gylle ned i kanalerne så hurtigt som muligt. Under spalterne er der en ringkanal der fører gyllen til fortanken. Der ændres ikke på staldsystemet i forbindelse med denne godkendelse.

⁴ DE er fra BEK 717 af 2/7-2009, bilag 2.

Til kvierne og goldkøer / syge køer er der en dybstrøelsesstald. Der ændres heller ikke på denne stald i forbindelse med udvidelsen.

4.3 Energi- og vand

El anvendes til malkeanlægget, nedkøling af mælk, blanding af foder og belysning i og omkring stalden. Der forventes et forbrug af el på ca. 320.000 kWh/år (estimeret), det nuværende forbrug ligger på 230.000 kWh/år. Stigningen i elforbruget skyldes hovedsageligt, at der er flere køer der skal malkes, og dermed mere mælk, der skal køles ned.

Ejendommen er tilsluttet Røstoft vandværk. Ejendommens hidtidige vandforbrug har været ca. 10.350 m³, det forventes at stige til ca. 25.250 m³.

Table 4.2 Oversigt over energi og vandforbrug før og efter ændringen af produktionen

	Nudrift	Efter ændringen
Vandforbrug	10.350 m ³	25.250 m ³
Fyringsolie	4-5 m ³	5 m ³
El	230.000 kWh	320.000 kWh
Dieselolie	43 m ³	50 m ³

I forbindelse med høring af vandværket er der indkommet høringssvar, der siger at vandmængden kan leveres, men der kan ikke garanteres forsyningssikkerhed, med mindre at der etableres en buffertank på min. 1 døgn forbrug på ejendommen. Et alternativ kunne være at søge om indvindingstilladelse til egen boring og dermed blive uafhængig af vandværket.

Vurdering

Elforbruget er estimeret ud fra et normalt. Det vurderes acceptabelt med en stigning i elforbruget på denne størrelse, men der stilles vilkår om, at elforbruget skal følges og søges minimeret (vilkår 4.3).

Vandforbruget er ligeledes steget, estimeret for forbruget efter ændringen vurderes højt sat, og derfor skal vandforbruget ligeledes følges nøje med henblik på at kunne opnå besparelser på vand (vilkår 4.4). Derudover skal der installeres en vandalarm, der slår vandet fra f.eks. i forbindelse med et sprunget vandrør eller en løbende drikkeventil (vilkår 4.5).

For at sikre at malkekølingsanlægget fungerer optimalt, både med hensyn til nedkøling af mælken, samt at minimere energiforbruget stilles der vilkår om, at anlægget skal gennemgås efter producentens anvisninger en gang årligt (vilkår 4.6).

Der vil ske en stigning i blanding og læsning af foder, det forklarer stigningen i forbruget af dieselolie. Dieselforbruget vurderes ikke yderligere, det skal dog også registreres løbende (vilkår 4.7).

Det vurderes ikke hensigtsmæssigt at mangle forsyningssikkerhed på vand til dyrene, malkningen og rengøring, der stilles dog ikke vilkår på området, da det er reguleret af andre love.

Vilkår

4.3 Elforbruget skal registreres kvartalsvis på samme tidspunkt. Registreringerne skal opbevares i 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

4.4 Vandforbruget skal registreres kvartalsvis på samme tidspunkt. Registreringerne skal opbevares i 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

- 4.5 Der skal installeres vandalarm på hovedvandleddet til stalden inden den 1/11-2010.
- 4.6 Mælkekølingsanlægget og malkerobotterne skal kontrolleres min. 1 gang årligt efter producentens anvisninger af en fagperson, så det altid kører energimæssigt optimalt. Registreringerne skal opbevares i 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 4.7 Olie og dieselforbruget skal registreres årligt. Registreringerne skal opbevares i 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

4.4 Spildevand herunder regnvand

Overfladevand fra befæstede arealer ledes til gyllebeholder. Overfladevand fra taget ledes direkte til den nærliggende å. Der kræves en udledningstilladelse til dette. Den er under udarbejdelse og sagen kører særskilt.

Vurdering

Kommunen vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderne er stor nok til at kunne rumme de givne mængder af spildevand i ansøgt drift. Ligeledes vurderer kommunen, at den samlede håndtering af spildevand, herunder regnvand sker på forsvarlig vis, når tilledningen til åen bremses i hastighed. Det vurderes ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår mht. spildevand, da der er ansøgt om særskilt tilladelse til udledning af spildevand. For at sikre at vask af maskiner også fremadrettet vil ske på en plads med afløb til gyllebeholder stilles der vilkår herom (vilkår 4.8).

Vilkår

- 4.8 Al vask af maskiner, redskaber samt udstyr til sprøjtning skal foregå på tæt, støbt plads med afledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.

4.5 Affald

I tabel 4.3 er oplyst affaldstyper, opbevaring og bortskaffelse. Opbevaringen af døde dyr skal altid ske i overensstemmelse med gældende bekendtgørelse om døde dyr fra Fødevareministeriet. Spildolie er et miljøfarligt affald, der stilles derfor vilkår til opbevaringen af det. (vilkår 4.9). Ligeledes skal kvitteringer for bortskaffelse af affald opbevares i 5 år (vilkår 4.10).

Tabel 4.3 Affaldstype, opbevaring og bortskaffelse

Affaldstype	Opbevaring
Dagrenovation	Jf. kommunal regulativ
Døde dyr	I henhold til bekendtgørelsen om døde dyr
Landbrugsplast	Container
Papir/nylonsække	Container
Medicinsk risikoaffald incl. kanyler	I beholder i teknikrum
Emballage fra sprøjtemidler	I kemikalierum
Spildolie	I maskinlade
Oliefiltre	I maskinlade med spildolien
Jern/metal	Container
Lysstofrør	Container
Spraydåser	Container

Vurdering

Alt affald håndteres efter Vordingborg kommunes affaldsregulativer og der stilles derfor kun vilkår vedr. spildolie.

Vilkår

- 4.9 Spildolie skal opbevares under tag i dobbeltvægget emballage på støbt gulv uden afløb i nærheden eller i overdækket beholder på støbt gulv med opkant.
- 4.10 Kvitteringer for korrekt bortskaffelse af affald skal opbevares i 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

4.6 Foder og ensilage

Foder opbevares i siloer og ensilage opbevares på støbte ensilagesiloer. Fra ensilagepladsen er der afløb til gyllesystemet. Foderforbruget stiger proportionalt med udvidelsen af antal dyr. Ved tilsyn skal der foreligge dokumentation for mælkenes indhold af urea, da det der er muligt at se udviklingen på bedriften.

Malkekøer udskiller overskydende kvælstof fra kroppen via urinen i form af urea. På koniveau er der derfor typisk en god sammenhæng mellem blodets indhold af urea og indholdet af urea i urin og mælk. Indholdet i urea er derfor en god indikation af, hvor stort et overskud af kvælstof den enkelte ko har i kroppen.

På tværs af besætninger er der imidlertid en række usikkerheder som gør, at der ikke er en generel relation mellem råprotein i foderet og urea i mælken. Med andre ord kan man ikke lave et generelt referencetal, som gælder alle besætninger. To forskellige besætninger kan således have forskellige ureatal i mælken, selv om forsyningen med protein er den samme.

Denne "besætningseffekt" betyder, at en fodring med samme indhold af råprotein, AAT, PBV vil give forskelligt indhold af urea i mælken i forskellige besætninger. Effekten kan skyldes, at køerne får forskellige fodermidler. Desuden har malketidspunktet i forhold til fodring, raceeffekt, køernes fordeling

på laktationsnummer, ydelsesstadiet og laktationsstadiet også en betydning. Tankmælkens indhold af urea er derfor mest egnet til at driftslederen / kontrollanten følger udviklingen indenfor en besætning.

Vurdering

Det vurderes at der er gode opbevaringsfaciliteter til foderet og dermed mindre risiko for spild til det omkringliggende miljø. Der stilles derfor kun vilkår mht. spild af ensilage (vilkår 4.11).

Da der er tale om en stor udvidelse (til 749 DE) vurderes det nødvendigt, at stille krav til at få reduceret ammoniakfordampningen. For at sikre en mindre ammoniakfordampning fra stald og lager er det vurderet nødvendigt at inddrage foder som virkemiddel. Der stilles derfor vilkår til, at der maksimalt må være 5 g PBV/FE i foderet (vilkår 4.12). Der stilles ikke vilkår om foderets indhold af råprotein, da en høj mælkeydelse kræver et højt råproteinindhold. Det vigtige er, at PBV ikke overskrider 5, da det er et udtryk for hvor meget kvælstof der kommer ud med gødningen. For at kunne følge op på dette, stilles der vilkår om, at der skal opbevares dokumentation for mælkenes indhold af urea gennem det seneste år, gældende fra godkendelsestidspunktet (vilkår 4.13). Derudover skal der laves endagsfoderkontrol min. 4 gange om året (vilkår 4.14). Niveaulet af AAT og PBV er fastlagt i nyeste BAT blad for malkekøer. Når disse vilkår stilles vurderes det, at ammoniakreduktionen på bedriften kan opfylde gældende BAT-krav og tilsynsmyndigheden har mulighed for at kontrollere at vilkåret overholdes. Egentlig skal bedriften fortsætte som der køres nu, da AAT og PBV ligger meget fint (bilag 11). I bilag 11 er der pt. gældende foderplaner, nye foderanalyser og endagsfoderkontrol. Derudover er der uretallene for det seneste halve år. Det gør det muligt ved tilsyn, at sikre at udviklingen ikke ændrer sig.

Vilkår

- 4.11 Kasseret ensilage skal håndteres som husdyrgødning og opbevares efter lovgivningen for denne.
- 4.12 Den samlede foderration til malkekøer må i gennemsnit over det seneste år maksimalt indeholde 5 g PBV pr. foderenhed.
- 4.13 Dokumentation for mælkenes ureaindhold skal foreligge for de seneste 5 år, gældende fra godkendelsestidspunktet. Registreringerne skal opbevares i 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 4.14 Endagsfoderkontrol (EFK) skal foretages min. fire gange om året. I forbindelse med EFK skal der foretages beregning af indholdet af AAT og PBV. Resultatet af EFK skal opbevares på husdyrbruget i min. 5 år og skal forevises ved tilsynsmyndighedens forlangende.

4.7 Ressourceforbrug

Ressourcerne der ikke har været vurderet i afsnit 4.4 om vand og energiforbrug er f.eks. brug af foder, halm osv. Disse ressourcer vil helt naturligt stige ved en større besætning. Det findes ikke nødvendigt, at stille vilkår her, da ressourcerne er nødvendige for mælkeproduktionen og svarer til udvidelsen.

4.8 Driftsforstyrrelser og Uheld

Ved at udarbejde en beredskabsplan vil ejer og ansatte vide, hvad de skal gøre, hvis der sker et uheld og dermed kan en forurening efter kommunens vurdering hurtigt begrænses mest muligt. Der blev

udarbejdet en beredskabsplan i forbindelse med sidste godkendelse, der vil derfor bare stilles vilkår om at beredskabsplanen altid skal være let tilgængelig og opdateret på bedriften (vilkår 4.15).

Vilkår

4.15 Beredskabsplanen skal altid forefindes i opdateret stand på husdyrbruget og være opdateret, let tilgængelig og synlig.

5. Gødningstyper, opbevaring og håndtering

I dette kapitel beskrives og vurderes den husdyrgødning, der produceres på ejendommen. Husdyrgødningens opbevaring og håndtering indgår også heri.

5.1 Gødningstyper og mængder

I tabel 5.1 er en oversigt over ejendommens producerede mængde kvælstof og fosfor før og efter udvidelsen. I tabel 5.2 er givet den totale mængde gødning på ejendommen før og efter udvidelsen.

Tabel 5.1. Oversigt over typer husdyrgødning samt mængderne heraf.

Før udvidelse					
Gødningstype	KgN	KgP	DE kvæg	Afsat mængde N	Afsat mængde P
Kvæggylle	36.856,45	6717,48	436,62	0	0
Dybstrøelse	5.542,76	999,85	61,25	0	0
Afsat ved græsning	712,74	132,64	8,48	0	0
Efter Udvidelsen					
Kvæggylle	44061,19	7822,76	509,20	28425,58	5090,84
Dybstrøelse	21240,25	221,06	14,13	0	0
Afsat ved græsning	0	0	0	0	0

Tabel 5.2. Total gødningsmængde før og efter

Gødningstype	Total N på ejendom	Total P på ejendom	DE gødning på ejendom
Før	43111,95	7849,97	506,35
Efter	38063,76	6756,80	428,27

Vurdering

I tabel 5.2 ses det, at den samlede mængde husdyrgødning på ejendommen er faldet en smule. Efter udvidelsen afsættes der mere gødning ved afgræsning, da der er flere kvier på ejendommen. Derudover afsættes der en stor del til gyllemodtagere. Det sker, fordi der afsættes mere husdyrgødning. Da ejer ikke selv ejer tilstrækkeligt areal til udspreddning af husdyrgødning indsættes vilkår om, at produktionsniveauet aldrig må overstige det niveau, hvortil der er gødningsaftaler til. Med andre ord skal produktionen nedsættes, hvis gylleaftalerne bortfalder og det ikke er muligt at finde erstatninger for dem (vilkår 5.1).

Vilkår

5.1 Produktionsniveauet må aldrig overstige det niveau, som der er gylleaftaler til.

5.2 Håndtering af gylle og møg på ejendommen

Der er to gyllebeholdere på hver 5500 m³ på ejendommen, det giver en opbevaringskapacitet på ca. 14 mdr. Der etableres ikke ny opbevaringskapacitet i forbindelse med denne godkendelse. Det betyder at tilførslen af gylle kan ske på det mest optimale tidspunkt for planterne, og der vil være mulighed for at køre gylle i få og sammenhængende perioder (hvis vejret tillader det). I forbindelse med at gyllekanalerne tømmes over i gyllebeholderen kan der forekomme ekstra lugtgener. I forbindelse med udkørsel af gylle vil der altid blive spildt en smule i forbindelse med påfyldning af gyllevognen. Det er derfor vigtigt at gyllevognen fyldes et sted, hvor det er muligt at opsamle spild (vilkår 5.2).

For at minimere generne for de omkringboende vurderes det rimeligt at stille vilkår om, at gylleudbringning / udkørsel af møg, sker over så kort og samlet periode som muligt. Dog kan vejrmæssige forhold gøre, at det ikke er muligt, men der skal sigtes efter en kort periode (vilkår 5.3).

Der stilles vilkår om at dybstrøelsen skal udbringes direkte, dvs. at der ikke må ske oplag i en markstak (vilkår 5.4). Det gøres for at minimere ammoniakfordampningen ved håndtering af dybstrøelse. Vilkåret er først gældende fra 1. august 2011. Der er sat denne grænse, da der skal være mulighed for at tilpasse sædskiftet til at der skal kunne udbringes dybstrøelse 2 gange årligt, mod kun 1 gang i den nuværende drift. Der bør ikke være problemer i at planlægge sædskiftet derefter, men da der typisk er planlagt markplaner for det kommende år tages der hensyn til dette.

Vilkår

- 5.2 Påfyldning af gylle skal ske på et støbt underlag, hvor der er mulighed for at opsamle gyllen, hvis der ikke bruges selvlæssende gyllevogn.
- 5.3 Udbringning af gylle / dybstrøelse skal ske over en så kort og sammenhængende periode som muligt.
- 5.4 Al dybstrøelse fra køer/kvier skal udbringes direkte fra stald til mark, dog må der etableres markbatteri i forbindelse med udbringningen (maks. to uger) gældende fra 1.august 2011.

5.3 Udspretningsarealer

Udspretningsarealerne er beliggende syd omkring gården, vest for Mern. Hele udspretningsarealet ligger i nitratklasse 3 (bilag 9) og arealerne ligger i hhv. fosforklasse 0, 2 og 3 (bilag 10). Når et areal ligger i nitratklasse 3 er der krav om reduktion af tilført husdyrgødning på 50 %. Der kan altså kun udbringes 0,85 DE/ha uden at der bruges virkemidler som f.eks. ekstra efterafgrøder. Fosforklasser er sat ud fra hvor meget fosfor der er bundet i jorden. Der er krav om mindre fosfor tilført desto højere fosforklasse arealet ligger i.

Ca. halvdelen af arealerne ligger i Natura 2000 område, resten afvander til Natura 2000 området. Der er ingen bufferzoner i nærheden af udspretningsarealerne (bilag 4). Bufferzoner er beskyttelseszoner omkring meget ammoniakfølsomt natur.

Når gældende lovgivning overholdes og når der tillige udbringes gylle over så kort en periode som muligt er det Vordingborg Kommunes vurdering, at generne for naboerne begrænses mest muligt.

En del af udspretningsarealet (matr. 2d Røstoft By, Ø.Egesborg og matrikel 6a og 7 Ø.Egesborg By, Ø. Egesborg ligger i bufferzone 2. Der er lovkrav om nedfældning på sort jord og fodergræsmarker, det vurderes at være tilstrækkeligt beskyttelse af området.

6. Forurening og gener fra husdyrbruget

I dette afsnit gennemgås de faktorer der kan give forurening og gener fra husdyrbruget.

6.1 Lugt

Her vurderes om der er væsentlige lugtgener for nærmeste naboer, nærmeste samlede bebyggelse og nærmeste byzone.

Tabel 6.1. Oversigt over lugtgeneberegninger, der er ikke andre ejendomme med mere end 75 DE i nærheden og staldafsnittene indgår ikke i lugtberegningerne for området.

Staldafsnit	Område	Afstand til omr., m	Lugtgenegrænse
Stald 1- Sengebåsestald køer	Byzone	704,81	434,59
Stald 1- Sengebåsestald køer	Samlet bebyggelse	440,53	288,47
Stald 1- Sengebåsestald køer	Enkelt bolig	297,96	107,67
Stald 2 - ungdyrstald	Byzone	650,61	434,59
Stald 2 - ungdyrstald	Samlet bebyggelse	468,43	288,47
Stald 2 - ungdyrstald	Enkelt bolig	263,85	107,67
Stald 3 – kalvebåse	Byzone	619,64	434,59
Stald 3 – kalvebåse	Samlet bebyggelse	496,39	288,47
Stald 3 – kalvebåse	Enkelt bolig	237,02	107,67
Stald 4 – tidligere kviestald	Byzone	670,76	434,59
Stald 4 – tidligere kviestald	Samlet bebyggelse	417,27	288,47
Stald 4 – tidligere kviestald	Enkelt bolig	315,06	107,67

Nærmeste enkeltbolig (Lekkendevej 6) ligger ca. 237 m fra kalvebåsene og ca. 300 m fra kostalden (tabel 6.1).

Vurdering

Ved sammenligning af lugtgenegrænsen og de reelle afstande ses det, at lugtgenegrænserne er overholdt flere gange. Selv den nærmeste enkelt bolig ligger ca. 300 m væk. Hvis staldene ikke er rene, kan der ske en uønsket øgning af lugten fra staldene, der stilles derfor vilkår for at begrænse risikoen og øgning i lugten (vilkår 6.1).

Vilkår

- 6.1 Lugtemissioner fra staldene skal begrænses ved jævnlig rengøring af samtlige staldafsnit for foder- og gødningsrester

6.2 Støj

Der kan forekomme støj fra den daglige pasning af dyrene, f.eks. via fodring eller udmugning, samt ved kørsel med maskiner. Støjen vil primært foregå i tidsrummet 4.30 – 18.00 med hovedvægt indenfor normal arbejdstid (8-16). Der bliver så vidt muligt taget hensyn til de omkringboende. I tabel 6.2 er oplyst de forskellige støjkilder på bedriften. Støj udenfor normal arbejdstid må påregnes i landbrugets højsæson.

Tabel 6.2 Støjkilder på ejendommen og driftsperiode

Støjkilder	Driftsperiode	Placering på ejendommen
Malkeanlæg vacuumpumpe	15 timer pr. døgn	I teknikrum
Kompressor ved malkeanlæg	15 timer pr. døgn	I teknikrum
Gyllepumper	70 min pr. uge	I stalden
Brug af traktor	5 timer daglig	Ved ensilagepladserne

Vurdering

Der vurderes ikke at være problemer med støj, da der er forholdsvis langt til naboer. Der stilles dog vilkår om, at støjen ikke må overskride de generelle støjvilkår (tabel 6.3)(vilkår 6.2). Derudover skal anlæg der støjer unødigt meget udskiftes eller repareres (vilkår 6.3), da de både vil støje, men formentlig også få et højere energiforbrug, når anlægget ikke kører optimalt. For at skåne miljøet sættes der vilkår om at minimere tomgangskørsel for alle traktorer / lastbiler på ejendommens område (vilkår 6.4). Hvis der alligevel skulle opstå problemer har kommunen mulighed for at indhente dokumentation for støjgenerne for ejers regning (vilkår 6.5).

Tabel 6.3 Maksimale støjniveau fordelt over døgnet målt i skel fra stationære anlæg

Ugedag	Tidsrum	Max. Støjniveau, dB(A)
Mandage – fredage	07.00 – 18.00	55
	18.00 – 22.00	45
	22.00 – 07.00	40
Lørdage	07.00 – 14.00	55
	14.00 – 22.00	45
	22.00 – 07.00	40
Søn- og helligdage	07.00 – 22.00	45
	22.00 – 07.00	40

Vilkår

- 6.2 Virksomhedens stationære anlæg må ikke på noget tidspunkt overskride værdierne i tabel 6.3 i ethvert punkt i skel.
- 6.3 Defekte eller støjende anlæg, pumper, kompressorer, alarmer eller lign. skal straks udbedres, udskiftes eller tages ud af drift.
- 6.4 Virksomheden skal på tilsynsmyndighedens forlangende lade dokumentere, at vilkår 6.2 er overholdt. En sådan dokumentation kan højst kræves én gang årligt.
- Dokumentation skal ske ved måling / beregning af den støj, aktiviteterne påfører omgivelserne. Målingerne / beregningerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984, nr. 6/1984 og nr. 5/1993.

Målingerne / beregningerne skal foretages af et målefirma / institut, som er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde.

- 6.5 Tomgangskørsel må kun ske inde på virksomhedens areal, og kun når det af tekniske årsager er påkrævet

6.3 Transport

Al transport går lige ud til Ørslevvej, da ejendommen ligger lige op af denne hovedvej. Der er derfor ikke lavet bilag med transportrute. I følgende tabel 6.4 er listet hvilke transporter der vil komme til og fra ejendommen efter udvidelsen.

Tabel 6.4 Oversigt over transporter til og fra ejendommen.

Transporttype	Antal gange pr. år	Tidsrum
Levering af foder	50	8 - 16
Gylleudbringning m. traktor	400	Hele døgnet
Levering af fyringsolie	10	8 – 16
Afhentning af afgrøder, inkl. halm	250	8-16
Afhentning af dyr	12	8 – 16
Afhentning af døde dyr	30	Hele døgnet
Diverse	52	
Afhentning af mælk	365	Hele døgnet

Antallet af transporter vil stige i forhold til den eksisterende produktion, da husdyrbruget udvides væsentligt. Tidsrum og antal transporter i tabellen er vejledende, da der kan være variationer fra år til år.

Vurdering

Det vurderes ikke at have betydning for naboer at der kommer flere transporter til og fra husdyrbruget, da landbruget ligger lige ud til landevejen. Det eneste der vurderes at kunne give gener, er kørsel med gyllevogn, der stilles derfor vilkår om, at der ikke må køres med gyllevogn gennem bymæssig bebyggelse i weekender (vilkår 6.6).

Vilkår

- 6.6 Transport gennem bymæssig bebyggelse i forbindelse med udbringning af gylle eller dybstrøelse, må ikke ske i weekender og på helligdage.

6.4 Lys

For at minimere strømforbruget til lys, stilles der vilkår om at etablere dagslysstyring (vilkår 6.7)

Der vil desuden være arbejdsbelysning ved ensilagepladserne, der kun vil være tændt når der arbejdes på pladsen, det sikres ved at der etableres sensorer på alle projektører (vilkår 6.8)

Af hensyn til naboer og forbipasserende skal lysstyrken i staldene begrænses om natten (vilkår 6.9).

Vurdering

Dagslysstyringen er med til at sikre at der kun er den nødvendige lysstyrke i stalden, f.eks. vil lyset selv dæmpe sig/slukke ved solskinsvejr. Det er energibesparende at have dagslysstyring, ligesom det også vil sænke elforbruget at der er sensorer på projektørerne. At der kommer sensorer på

projektørerne gør også, at lyset vil være tændt i kortere tid, da det vil slukke af sig selv, når arbejdet i området afsluttes. Natbelysningen skal være så lav som muligt af hensyn til naboer, det er dog nødvendigt at have orienteringslys i stalden, når køerne skal gå til malkerobotten, ligesom det er nødvendigt med en vis lysstyrke i malkerobotten.

Vilkår

- 6.7 Der skal etableres dagslysstyring inden den 1/11-2010.
- 6.8 Der skal sættes sensorer på alle udendørs projektører inden den 1/11-2010.
- 6.9 I åbne stalde må lyset i tidsrummet 0.00 til 05.00 være max. 25 lux og ved området omkring malkerobotten max. 100 lux.

6.5 Ammoniak

Den samlede ammoniakdeposition fra anlægget ses i tabel 6.5.

Tabel 6.5 Emission fra anlæg

Samlede emission fra anlæg	5389,34 KgN/år
Meremission fra anlæg	1256,82 KgN/år
Højeste merdeposition i naturområderne (bilag 8)	0,14 KgN/år / 0,32 kgN/år

Reduktionskravet på 20 % er overholdt. Der er hhv. ca. 475 meter og 630 meter til nærmeste § 3 natur. Naturtyperne er dog mose, som har en relativ høj tålegrænse. Merdepositionen på 0,14 kgN/år og 0,32 kgN/år vil ikke kunne påvirke mosens væsentligt. Det vurderes, at ammoniakdepositionen fra staldanlægget, ikke vil være til at adskille fra den generelle deposition af luftbåren ammoniak på sårbar natur på 12 kgN/år.

For at mindske ammoniakemissionen fra stalden er der etableret spalteskrabere. For at sikre at emissionen mindskes, stilles der vilkår om, at skraberne skal køre min. hver 2. time (vilkår 6.10). Da spalteskraberne skal oplades, vil der ikke blive skrabet i en periode på ca. 6 timer hver nat.

Vilkår

- 6.10 Spalteskrabere skal køre min. hver 2. time, dog undtaget 6 timer om natten.

6.6 Skadedyr

Ejendommens udenomsarealer mv. holdes rene og ryddelige, således at tilhold af skadedyr minimeres. Da der er meget dybstrøelse på ejendommen stilles der vilkår til forebyggende rottebekæmpelse (vilkår 6.11) Fluegener fra stalden holdes nede ved at anvende snyltehvepse samt "staldChok" (fluegift) i kvægstaldene. Ensilagen ligger på ensilagepladser.

Vurdering

Det vurderes ikke at være tilstrækkeligt at holde arealerne rene for foderrester. Det vurderes nødvendigt at stille vilkår om forebyggende rottebekæmpelse, da der er så meget dybstrøelse på ejendommen. Der vurderes ikke at være risiko for problemer med fluer, når ovennævnte tiltag bruges og der er så langt til naboer. For at minimere risikoen for rotter stilles der ligeledes vilkår om, at opbevaring af foder skal ske på en forsvarlig og hygiejnisk måde (6.12).

Vilkår

- 6.11 Der skal etableres en kontrakt på forebyggende rottebekæmpelse inden den 1. august 2010.
- 6.12 Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at tilhold af skadedyr (rotter) minimeres.

6.7 Støv

Der vurderes ikke at være støvkilder der kan genere omkringboende, da afstanden til nærmeste bebyggelse er så stor. Der stilles derfor ikke vilkår omkring støv.

7. Påvirkning fra arealerne og anlægget

I dette kapitel beskrives og vurderes arealerne og hvordan driften af markerne, herunder hvordan fosfor og kvælstof påvirker søer, vandløb, Bøgestrømmen og grundvand

7.1 Husdyrbelastningen i oplandet til Bøgestrømmen

Husdyrbelastningen i oplandet til Bøgestrømmen

For at vurdere om husdyrtrykket i oplandet (bilag 7) denne husdyrproduktion udleder til, er der set på udviklingen af husdyrtrykket pr. 1 km² fra 2001 – 2007 (tabel 7.1).

Tabel 7.1 Udvikling i dyreenheder/ha i oplandet til Bøgestrømmen. Hvor nettoimporten af N er negativ betyder at der er fraført mere N fra oplandet end der er tilført.

		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Opland til Bøgestrømmen	DE/ha	0,40	0,40	0,46	0,42	0,37	0,42	0,43
	Nettoimport af N	0,014	-0,000	-0,006	0,022	-0,095	-0,060	-0,018

Oplandet til Bøgestrømmen

I tabel 7.1 ses det at antallet af DE er meget stabil i perioden 2001-2007. Antal DE er steget lidt fra 2002-2003, hvorefter det er faldet til 2006, hvor det er steget lidt igen i 2007. De seneste 3 år er der fjernet kvælstof fra oplandet, dvs. en del af den mængde husdyrgødning der produceres i oplandet bliver udspreddt i andre oplande. Det gennemsnitlige husdyrtryk har i årene 2001-2007 været 0,41 DE/ha. Oplandet til Bøgestrømmen er 9409 ha, hvoraf udspreddningsarealet er de 254 ha, hvilket svarer til ca. 2,7 %.

Vurdering

Husdyrtrykket i oplandet til Bøgestrømmen er stigende. Det vurderes dog stadig, at husdyrtrykket i oplandet er på et niveau, hvor det er forsvarligt i forhold til miljøet. I og med at hele området er i nitratklasse 3 vil det kun være muligt at udbringe halvdelen af mængden i forhold til, hvad der var tilladt før. Det betyder dog ikke at tilførslen til oplandet falder, men på sigt forventes det, at der er husdyrproduktioner i oplandet der lukker, så der ikke vil ske en samlet udvidelse. Derudover er husdyrtrykket kun på ca. 0,41 DE/ha, hvor det tilladte ifølge lovgivningen er 0,7 DE/ha. Der er altså stadig mulighed for at udvide husdyrproduktioner i oplandet til Bøgestrømmen. Når udspreddningsarealet kun udgør ca. 2,7 % vurderes det ud fra væsentlighedsprincippet, at påvirkningen fra projektet til oplandet er uvæsentlig.

7.2 Påvirkning fra stald, lager og de anmeldte arealer

Arealerne, hvor der skal spredes gylle, ligger uden for Natura 2000 område. Udspreddningsarealerne afvander via Mern å systemet til Bøgestrømmen (recipient).

Bøgestrømmen er Natura 2000 område 168, Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund området udgøres af Fuglebeskyttelsesområde F89 samt Habitatområde H 147, som bl.a. er udpeget på grund af forekomsten af flere forskellige vandfugle samt spættet sæl.

Vordingborg Kommune har i 2009 fået registreret de beskyttede naturtyper (nbl § 3) i området. Der blev fundet ferske enge, moser og søer inden for en afstand af 1,5 km fra stald og lager samt et overdrev (Kattebjerg) ca. 190 m vest for et af udspreddningsarealerne samt søer, moser og ferske enge, der enten grænser op til eller ligger i udspreddningsarealerne.

Bøgestrømmen med tilhørende landarealer er vigtige leveområder for mange kystfugle. I følge Miljøministeriet (basisanalysen til Vand- og Natura 2000 planerne) er Bøgestrømmen leve- og yngleområder for Havørn, Knopsvane, Troidand samt Toppet og Stor skallesluger. Endvidere for Blishøne, Hvin-, Ske-, Spids- og Pibeand samt for klyder, Splitterne, Fjord-, Dværg- og Havterne.

Udbringningsarealerne ligger i oplandet til Mern å systemet med tilløbene Præstemarksvandløbet, Øster Egesborg vandløb, Madevandløbet, Hesttofte og Røstofte vandløb i berøring med de aktuelle markblokke.

Alle markblokkene på nær B7-1, B7 – 2, B7-3 og B7-4 har berøring med åbne eller rørlagte vandløb.

Bøgestrømmen

Bøgestrømmen har en generel målsætning, som dog ikke er opfyldt. Ifølge vandrammedirektivets målsætning skal Bøgestrømmen opnå god økologisk tilstand i 2015. Det forventes ikke, at denne målsætning kan opnås.

Landbruget bidrager med over halvdelen af kvælstoftilførslen. Derimod stammer over halvdelen af fosfortilførslen fra spredt bebyggelse og byområder. Denne næringsstofbelastning har medført store bestande af trådalger på de lave vandområder nær kysten. Påvirkningen er derimod begrænset i de dybere og mere strømfyldte områder. Her forekommer der mange steder tætte bede af ålegræs og havgræs.

7.3 Beskyttede naturtyper

I en afstand af ca. 630 m nordnordøst for stald og lager findes en beskyttet mose, der har en moderat naturtilstand (3 på en skala fra 1 til 5, hvor 1 er bedst)(bilag 8).

I en afstand af ca. 475 m sydsydvest for stald og lager findes en beskyttet mose, der har en moderat naturtilstand (3 på en skala fra 1 til 5, hvor 1 er bedst) (bilag 8).

I forhold til næringsstofbelastning gælder det generelt for de beskyttede naturtyper, at strandeng er en robust naturtype med en høj tålegrænse, mens overdrev, moser, ferske enge og søer er meget mere sårbare og har en betydelig lavere tålegrænse.

Nærmeste natura 2000 område er Lekkende Dyrehave, der ligger langt fra anlæg og udspretningsarealer (bilag 5).

Vurdering

En del af det kvælstof, der fordamper fra stald, lager og den udbragte gylle, føres med vinden og afsættes (deposition) på de beskyttede naturarealer. Naturarealer inden for en afstand af op til 1,5 km fra (kvælstof)kilderne kan blive påvirket. Denne kvælstofbelastning favoriserer de kvælstofkrævende arter som f.eks. Stor Nælde, der vil kunne udkonkurrere de sårbare og sjældne arter, der er karakteristiske for de næringsfattige naturtyper og på sigt føre til en natur med et mindre varieret naturindhold.

For de ovennævnte moser nordnordøst og sydsydvest for stald og lager er det beregnet, at der fra stald og lager vil ske en kvælstofdeposition (merbelastning af luftbåren kvælstof) svarende til hhv. 0,43 kg N/ha/år og 0,20 kg N/ha/år. Det vurderes, at disse moser har en tålegrænse svarende til kalkrige moser, som er på 15-25 kg N/ha/år. Da baggrundsbelastningen i Vordingborg Kommune er omkring

12 kg N/ha/år, så vurderes det, at produktionsudvidelsen ikke får negativ indflydelse på florasammensætningen.

Overdrevet Kattebjerg er et kalkholdigt overdrev, hvor tålegrænse er på 15-25 kg N/ha/år. Det vurderes, at dette samt de øvrige beskyttede søer, moser og ferske enge, der enten grænser op til eller ligger i udspretningsarealerne ikke belastes med næringsstoffer i en sådan grad, at der skal stilles vilkår til begrænsning næringsbelastningen.

7.4 Vandløb

Præstemarksvandløbet, Øster Egesborg vandløb, Madevandløbet, Hesttofte og Røstoft vandløb er alle B1 målsat (bilag 3), hvilket vil sige, at vandløbet skal kunne anvendes som gyde- og opvækstområde for laksefisk. Med B1 målsætningen følger et krav til dyrelivet i vandløbet, der defineres som Dansk Vandløbs Fauna indeks, DVFI også kaldet faunaklasse. DVFI skal være 5. DVFI har en skala fra 1 til 7, hvor 1 er næsten intet dyreliv og kun arter, der kan tåle meget forurenede og iltfattigt vand, og hvor 7 er helt rent og rislende iltholdigt vand. Vandløbene opfylder ikke målsætningen på de berørte strækninger.

Mern å er nedstrøms tilløbene B3 målsat, dvs. karpesikevand, vandløb, der skal kunne anvendes som opvækst- og opholdsområde for ål, aborre, gedde og karpesike. B3 målsætningen kræver ligeledes en DVFI på 5. Mern Å opfylder ikke målsætningen på denne strækning.

I forbindelse med vandrammedirektivet skal vandløbene opnå en DVFI på 5 inden 2015.

I Mern Å har der i 2009 været et reguleringsprojekt, der bl.a. har forbedret de fysiske forhold i vandløbet. I 2003/2004 er Hesttofte vandløb blevet genslynget, og har fået forbedret de fysiske forhold. En del af Præstemarks vandløbet, er blevet åbnet og har fået forbedret de fysiske forhold i 2009.

De åbne vandløbsstræk er alle omfattet af reglerne om 2 m bræmmer. Vandløbene er offentlige, dvs. det er Vordingborg Kommune, der står for vedligeholdelsen af vandløbene. På Mern å er der krav om et 5 meter bredt arbejdsbælte langs de åbne strækninger og et 3 meter bredt arbejdsbælte, langs de rørlagte strækninger. I arbejdsbæltet må der ikke anlægges nye blivende bygninger, bygværker, faste hegn, beplantninger el. lignende uden vandløbsmyndighedens tilladelse.

Hvis der afgræsses langs med vandløbene, skal Vordingborg Kommune kontaktes, så der kan etableres aftale omkring hegning.

Alle markblokkene på nær B7-1, B7-2, B7-3 og B7-4 har berøring med åbne eller rørlagte vandløb. Dvs. overskuds gødning og sprøjtemidler vil enten kunne sive direkte ned i rørledningen og føres videre ud i det åbne vandløb eller føres med overfladeafstrømningen ud i de åbne vandløb og derfra ud i Bøgestrømmen.

Årsagerne til de manglende målopfyldelser er hovedsageligt de forringede fysiske forhold. I Madevandløbet er det hovedsageligt påvirkningen fra landbruget, da der er konstateret lammehaler flere år. Lammehaler kommer ved store organiske tilledninger.

I Mern å lever en af de få oprindelige Ørredstammer i Danmark, derfor har Mern å systemet en særlig høj prioritering i forhold til beskyttelse af ørreders levesteder. En øget belastning af systemet kan derfor ikke godkendes, dette er sikret da området ligger i Nitratklasse 3.

Der har tidligere været en frivillig sprøjte og gødningsfri bræmme på 10 m langs vandløbene, denne bræmme er til stor fordel for forholdene i vandløbene. Hvis disse bræmmer bibeholdes og da området ligger i Nitratklasse 3, vil en udvidelse kun i ringe grad eller slet ikke forringe forholdene yderligere i vandløbene.

Det vil være muligt, at reducere udledningen til vandløbene yderligere, hvis drænene afbrydes således, at vandet siver gennem jordmatricen ud i vandløbet, i stedet for, at vandet ledes i drænrørene direkte ud i vandløbene.

En del af det kvælstof og fosfor, der udvaskes fra den udbragte gylle, ender i Bøgestrømmen, som ikke opfylder dens målsætning. Desuden skal Bøgestrømmen som Natura 2000 område opnå gunstig bevaringsstatus.

Vurdering

Når der ses på arealerne der ligger nærmest vandløbene er der ingen store hældninger mod vandløbet. Det nedsætter risikoen for tilførsel af fosfor til vandløbet. Alle vandløbene er ligeledes omfattet af kravet om 2 meter bræmmer. Når der er disse bræmmer samtidig med at der ikke er fald mod vandløbet, vurderes der ikke at være risiko for overfladeafstrømning.

7.5 Påvirkning af bilag IV arter

I henhold til habitatdirektivets bilag IV må arter opført på denne liste samt deres yngle- og rasteområder ikke beskadiges eller ødelægges.

Springfrø og Stor Vandsalamander er almindeligt forekommende i Vordingborg Kommune. Det er derfor forventeligt, at de lever eller yngler i vandhuller, der kan blive påvirket af denne husdyrproduktion. Padder vandrer alt efter art normalt op til 3 km for at finde egnede yngle vandhuller.

Padder har brug for mindre fladvandede og lysåbne søer/vandhuller, hvor forårssolen kan hæve vandtemperaturen tidligt på året. Den væsentligste trussel for dem er eutrofiering (næringsberigelse) af vandhullerne. Med en større næringsbelastning sker der en forøget tilgroning af vandhullerne, hvor vegetationen i første omgang skygger for solen og siden hen helt vil kunne fortrænge vandspejlet.

Næringsstofferne kommer til vandhullerne i form af luftbåren ammoniak, som en direkte overfladeafstrømning og som udvaskning.

Der er en del vandhuller på arealerne (bilag 2).

Vurdering

Vordingborg Kommune har ikke kendskab til bilag IV arter i nærheden af udspretningsarealet. Da udspretningsarealerne ikke ligger i Natura 2000 område, vurderes det ikke at potentielle levesteder skal beskyttes. Derfor stilles der ikke vilkår i forhold til beskyttelse af disse arter.

7.6 Nitrat til grundvand

Det vurderes ikke at give anledning til problemer for grundvandet, at der spredes gylle på arealerne, da der er et godt lerdække i området, så selvom det er et område med særlige drikkevandsinteresser vil udspretningen ikke have betydning for grundvandet (bilag 6). Der ligger ingen jupiterboringer på

udspredningsarealerne. Da der ikke er noget særligt der skal tages hensyn til, stilles der derfor ikke vilkår her.

8. Bedste tilgængelige teknik

Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Det drejer sig om at minimere anvendelsen af energi, vand, næringsstoffer, pesticider således at tabene til omgivelserne bliver så små som muligt, under hensyntagen til proportionalitetsprincippet.

8.1 Staldsystemer

Småkalve (0-6 mdr.): De små kalve opstaldes på dybstrøelse, da der ikke er alternative opstaldningssystemer til denne aldersgruppe.

Kvier (14-24 mdr.): Stalden er indrettet med dybstrøelse i langt størstedelen af arealet, og der er ikke valgt at omlægge systemet til et BAT – system, da der ikke skal gennemføres indretningsmæssige ændringer i forbindelse med udvidelsen, og derfor mener ansøger at det vil give uforholdsmæssigt store omkostninger at ændre staldsystemet.

Ansøger ønsker dog også at bibeholde dybstrøelsen til kvierne, da det giver den bedste komfort til dyrene og dermed den største dyrevelfærd.

Malkekøer: Den eksisterende kostald er indrettet med sengebåse i lejeareal, og gyllekanal med rundskyl i gødearealet. Da der er skraber ovenpå spalterne, er dette staldsystem at opfatte som BAT, uden der dog er BAT byggeblad herom.

Da der er tale om udvidelse i eksisterende stald, mener ansøger ikke det vil være rimeligt at der skal gennemføres indretningsmæssige ændringer i forbindelse med udvidelsen.

Kælvekøer og goldkøer: Der er indrettet nogle større bokse med dybstrøelse, hvor goldkøer og kælvekvier opholder sig i forbindelse med f.eks. kælving. Dette system mener ansøger er BAT, da der ikke er alternativer. Dybstrøelse giver god komfort til denne dyregruppe.

8.1.1 Fravalg af BAT – staldsystemer

1. Præfabrikerede drænedede gulve

Der er fravalgt at ændre staldene til at indeholde BAT-systemet ” præfabrikerede drænedede gulve”, da en sådan ændring vil medføre en uforholdsmæssig stor omkostning i eksisterende stalde.

Præfabrikeret drænet gulv er fravalgt i den eksisterende kostald og også i kviestalden, da ansøger mener det vil give urimelige omkostninger, at ændre hele gulvet i stalden. I kviestalden er prioriteret komforten ved dybstrøelsen i forhold til præfabrikerede drænedede gulve.

Derudover frygter ansøger at det kan give problemer med dyrevelfærd, da de mener køerne oftere skrider ud på præfabrikerede drænedede gulve end på spalter.

2. Svovlsyrebehandling af kvæggylle

Der installeres ikke forsøringsanlæg, idet der er tale om eksisterende stalde, hvor der som udgangspunkt ikke skal ændres på gyllesystemet. Ydermere er energiforbruget ved drift af et forsøringsanlæg meget højt, hvilket vurderes ikke at være proportionalt i forhold til miljøgevinsten.

Kvierne er opstaldet på dybstrøelse med kort ædeplads, hermed kan med det aktuelle produktionsanlæg ikke installere forsuring i alle staldafsnit. Hvis ikke forsøringsanlægget kan anvendes i hele systemet, vil der ikke være en optimal udnyttelse af systemet og dermed mener ansøger ikke, at der er proportionalitet ved etablering af forsøringsanlæg.

Hvis der i stedet for det valgte staldsystem indsættes forsuring vil ammoniakfordampningen kunne sænkes til 4.952 kg N, hvilket er en reduktion på 1.113 kg N. Dette opnås på 345 DE (gamle DE), dvs. 3,22 kg N/DE. Dette skyldes at der allerede er indført ammoniakreducerende tiltag i den eksisterende stald i form af spalteskrabere.

I BAT bladet for forsuring af kvæggylle, er der regnet med, at der ved implementering af gylleforsuring fjernes ca. 10 kg N per DE (gammel DE), hvilket betyder at BAT bladets udregninger skal ganges med en faktor der svarer dertil.

I beregningerne er det antaget, at der vil være en omkostning på 37 kr/kg N (interpolation mellem 250 og 500 DE). Når der udregnes i forhold til ovenstående faktor ($37 \text{ kr/kg N} * 10 \text{ kg N pr. DE} / 3,22 \text{ kg N pr. DE}$) fås der en omkostning på 115 kr. per kg. N.

Ansøger har fravalgt forsuring som BAT, da omkostningerne ved forsuring i det konkrete tilfælde ikke er proportional med den opnåede nedsættelse af ammoniakfordampningen.

8.1.2 Renovering af eksisterende staldanlæg

Der er fravalgt at ændre i indretningen i den eksisterende kostald, en ændring vil medføre uforholdsmæssige store omkostninger for en stald der er bygget i 2009. Når staldene er nedslidte eller hvis der bliver behov for større renoveringer, vil de enten blive nedlagt eller staldsystemet vil blive renoveret og vurderet i forhold til BAT-krav.

8.1.3 Vurdering af staldsystemer

Småkalvene

Vordingborg Kommune er enig i at det mest velegnede staldsystem til småkalve er dybstrøelse. Selvom der er ammoniakfordampning fra kalvedybstrøelsen, vil kalvene udgøre en meget lille forureningskilde i sammenhængen.

Kvier (14-24 mdr.):

Vordingborg Kommune vurderer ikke at det er BAT, at have kvierne på dybstrøelse. Det vil dog ikke være acceptabelt i henhold til proportionalitetsprincippet, at kræve et andet staldsystem end det eksisterende. Der er til gengæld stillet vilkår om, at al dybstrøelsen skal køres direkte ud, dvs. at der ikke må etableres markstak. Det er gjort for at minimere den ammoniakfordampning, der sker ved håndtering af dybstrøelsen. Vilkåret er sat i afsnit 6.

Malkekøer:

Der er etableret skrabere i den eksisterende kostald. I forhold til proportionalitetsprincippet er det voldsomt at kræve gylleforsuring. Vordingborg Kommune vurderer, at det i denne omgang giver et acceptabelt niveau at stille vilkår til fodringen. Det kan reducere ammoniakfordampningen fra stalden med ca. 13 %. Når der også er spalteskrabere og dybstrøelsen udbringes direkte og foderkorrektion, kommer reduktionen i ammoniakfordampningen op på ca. 40 %.

Kælvekøer og goldkøer:

Det vurderes som en lille miljøpåvirkning i dette staldafsnit, så der kommer en meget lille miljøpåvirkning. Det vurderes derfor ikke hensigtsmæssigt at stille krav om yderligere BAT i disse dyregrupper.

8.2 Ressourcer

8.2.1 Vandforbrug

Der anvendes drikkekopper/kar med drikkeventiler som drikkesystem. På malkerobotterne monteres der delmålere, hvilket gør det muligt at lokalisere eventuelt overforbrug eller lækager fra den enkelte robot. Vaskevand fra rengøring af mælketank og malkeanlæg genanvendes til vask af malkestalden. Der bruges vand til forkøling af mælken. Vandet opsamles og genbruges til drikkevand til køerne.

Herudover føres der kvartalsvise aflæsninger for at sikre, at vandforbruget ligger på det forventede forbrug.

Derudover bliver der installeret en vandalarm, der sikrer, at der ikke vil kunne forekomme spild i store mængder i forbindelse med f.eks. et læk eller en utæt drikkeventil.

8.2.2 Energiforbrug

Der er valgt et staldsystem med naturlig ventilation – dette medfører skønsmæssigt en besparelse på 30-50.000 kWh, i forhold til et staldsystem med mekanisk ventilation. Der er etableret varmegenvinding i forbindelse med mælkekølingen – varmen anvendes til opvarmning af køernes drikkevand og brugsvand i stalden og stuehuset.

Vakuumpumpe til malkeanlægget er frekvensstyret og derved energibesparende. Herudover sikres rengøring og vedligehold af anlæggene, og der er indgået vedligeholdelsesaftaler med leverandører af de forskellige maskiner.

Herudover føres der kvartalsvise aflæsninger for at sikre, at elforbruget ligger på det forventede niveau.

Derudover er der stillet vilkår om etablering af dagslysstyring i alle staldafsnit og påsætning af sensorer ved udendørs arbejdsbelysning.

8.2.3 Vurdering af ressourcer

Vordingborg Kommune vurderer, at der i høj grad anvendes BAT indenfor vandforbrug. I flere funktioner genanvendes vandet, hvilket medfører et væsentligt lavere vandforbrug end normen. Ved installation af vandalarm sikres derudover at der ikke kan opstå store mængder spild fra stalden. Omkostningerne ved etablering af disse anlæg vurderes rimeligt i forhold til proportionalitetsprincippet.

Vordingborg Kommune vurderer, at der i høj grad anvendes BAT indenfor elforbrug. Valget af frekvensstyrede pumper reducerer energiforbruget væsentligt, så pumpen kun kører, når det er nødvendigt, og bruger den energi der er behov for til et givent arbejde. Dagslysstyring og sensorer er med til at reducere elforbruget yderligere. Omkostningerne ved etablering af disse anlæg vurderes rimeligt i forhold til proportionalitetsprincippet.

8.3 Gødningsopbevaring

Gyllebeholdere efterlever kravene i BREF dokumentet. Dvs. at beholdere er faste tanke, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Sider og bunde er tætte og korrosionsbeskyttede. Tanke tømmes ca. 1 gang årligt for inspektion og evt. reparationer. Der er fastsat en lang række lovregulerede forhold, der er med til at reducere ammoniakfordampningen.

Når dybstrøelsen fjernes fra staldene skal den udbringes direkte. Det er sat som vilkår i afsnit 6. Når den udbringes direkte undgås den ammoniakfordampning, der sker, når der rodes rundt / arbejdes med dybstrøelsen.

8.3.1 Vurdering

Når der sker direkte udbringning af dybstrøelse fra stalden minimeres ammoniakfordampningen så meget som den kan for dybstrøelse. Ammoniakfordampningsmæssigt er det ikke den bedste staldtype, men da det er godt for dyrevelfærden skeles der til dette. Der er derfor valgt at hente ammoniakreduktionen andre steder (foderkorrektioen) og direkte udbringning af dybstrøelsen.

8.4 Udbringning af husdyrgødning

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion. Disse teknikker er de samme der er gældende for kvægproduktion. Disse tiltag er der en dækkende lovgivning omkring, og det betragtes som BAT at overholde disse teknikker. Udover dette er der sat vilkår om, at dybstrøelsen skal udbringes direkte for at minimere ammoniakfordampning. Dette anses ligeledes for at være BAT. Der er udspretningsarealer beliggende i bufferzone 2.

Det er BAT at håndtere spredningen af gylle således, at lugtgener mindskes på steder, hvor det er sandsynligt, at naboer kan berøres, ved bl.a. at sprede husdyrgødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme, og at undgå udspretning i weekender og på helligdage, samt være opmærksom på vindretningen i forhold til nabohusene. Gylleudbringning sker normalt kun på hverdage (mandag – fredag), men kan dog også forekomme i weekenden, hvis det er med til at afslutte gyllekørslen i en samlet periode. Det vigtigste er, at gyllekørslen køres i en så sammenhængende periode som muligt, både af hensyn til lugtgener, men også af hensyn til reetablering af naturligt flydelag.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

8.5 Management

Godt landmandskab er en vigtig del af BAT og selvom det er svært at kvantificere miljøfordele med hensyn til emissionsreduktioner eller reduktioner i brugen af energi og vand, er det tydeligt at en ansvarsbevidst driftsledelse kan bidrage til en forbedret miljøpræstation for en bedrift med intensiv kvægproduktion.

Til forbedring af den generelle miljøpræstation for et intensivt husdyrbrug, er det BAT at udføre alle de følgende punkter:

- Bedriftens eventuelle medarbejdere vil altid være vidende om det nyeste indenfor pasning af dyrene.
- Medarbejderne vil blive orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen
- På ejendommen vil der være en beredskabsplan til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser (bilag 12)

- Udarbejdelse af gødnings- og markplaner
- Affald afskaffes miljøbevidst og korrekt
- Rengøring i om omkring ejendommen foretages jævnligt for at undgå uhygiejniske forhold og for at nedsætte risikoen for lugtgener for omkringboende
- Dagligt tilsyn med bedrift og dyrehold føres med opmærksomhed omkring optimal drift og god dyrevelfærd i produktionen.
- Bedriftens indretning med malkeroboter muliggør ligeledes overvågning af data fra koen via computer, der kan forbedre og supplere de daglige tilsyn og derved sikre en god dyrevelfærd
- Driftsregnskab gennemgås i samarbejde med konsulent, således vil de forbrugte ressource også her blive underkastet en vurdering
- Ansøger er meget åben og hensynsfuld overfor naboer og deltager bl.a. i åbent landbrug.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor management.

8.6 Samlet vurdering af BAT

Når der ses samlet på virksomhedens BAT-niveau vurderes det meget fint. I forhold til ammoniakreduktionen kan det siges, at den ligger relativt lavt til en besætning af denne størrelse, men når der ses på de økonomiske omkostninger er det urealistisk på nuværende tidspunkt at kræve ammoniakken reduceret yderligere. Hvis der etableres gylleforsuring i stalden nu, vil der komme en reduceret ammoniakfordampning, men forbruget af strøm vil blive uforholdsmæssigt stor, da det kræver en del energi at holde pumperne kørende. Det vurderes derfor ikke at være en miljømæssig fordel på nuværende tidspunkt. Når/hvis der sker en udvidelse af besætningen er det selvfølgelig noget der skal vurderes igen. På dette tidspunkt kan det være, at der er kommet andre teknikker til reduktion af ammoniak. Samlet set er der en ammoniakreduktion på ca. 40 %, da der er 20 % på spalteskrabere og 13 % for foderkorrektioner, derudover kommer gevinsten fra direkte udbringning af dybstrøelsen. Da en stor del af dyrene går på dybstrøelse, vil der komme en ikke uvæsentlig reduktion derfra. Det er et acceptabelt niveau i en eksisterende stald, men hvis der sker udvidelse på ejendommen igen, vil BAT-niveauet skulle højere op. I forhold til BAT- høringsudkastet "Vejledende BAT standardvilkår for konventionel produktion af malkekvæg i gyllesystemer" er niveauet ret lavt. Der foreslås et BAT-niveau på ca. 45 % reduktion. Der skal så med i denne vurdering, at det er for helt nye staldanlæg. Det er ikke tilfældet her, og derfor kan det accepteres med de ca. 40 %, fordi der overhovedet ikke bygges nyt, men kun udvides i eksisterende stalde.

Når der ses på ressourceforbruget vurderer Vordingborg Kommune, at bedriften er langt fremme. Der er stillet enkelte vilkår for at mindske elforbruget. Disse tiltag vil gøre ressourceforbruget mindre, men specielt i forhold til vandforbruget har bedriften, fra egen ide, lavet rigtig gode løsninger til genbrug af vand.

Vordingborg Kommune vurderer, at der i høj grad anvendes BAT indenfor energi og vand.

9. Egenkontrol

Miljøteknisk redegørelse

Ansøgers oplysning omkring egenkontrol:

Eventuelle produktionsrapporter (P-kontrol) gemmes i 5 år.

Eventuelle opgørelser over foderforbrug (E-kontrol) gemmes i 5 år.
Dyrlægerapporter opbevares i tilknytning til stalden og gemmes 5 år.
Registrering af udbringning af husdyrgødning mv. på grundlag af lovgivning omkring planteproduktion gemmes i 5 år.
Der føres jævnligt tilsyn med diverse funktioner i staldene, såsom fodermaskiner, malkeanlæg mv.
Gyllebeholder og rør efterses jævnligt, og vil som minimum kontrolleres af BeholderKontrollen hvert 10. år.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Vilkår om egenkontrol har til formål at sikre en løbende og systematisk registrering, der giver bedst muligt grundlag for overblik over produktionsforholdene. Derudover kan registreringen fungere som dokumentation for overholdelse af bestemte konkrete vilkår for husdyrbrugets indretning og drift, da den kan vurderes, når der føres tilsyn med husdyrbruget. Det vurderes, at det stillede vilkår i tilstrækkeligt omfang vil sikre god kontrol af bedriften.
Derudover kan Vordingborg Kommune til enhver tid ændre vilkår for egenkontrol for bedriften.

10. Alternative løsninger og 0-alternativet

Alternativ løsning vil være at bibeholde den eksisterende produktion, hvilket er ineffektivt, da staldene ikke er fyldt op. Med udvidelsen vil de eksisterende stalde på ejendommen blive udnyttet til husdyrproduktion. Da der ikke er tale om nybyggeri er der ikke alternative placeringer. Det virker fornuftigt at fylde eksisterende stalde op med dyr i stedet for at lade dem stå halvtomme.

11. Husdyrbrugets ophør

I forbindelse med et eventuelt ophør af husdyrproduktionen stilles der følgende vilkår (vilkår 11.1) for at sikre at husdyrbruget ikke vil være til gene for omgivelserne efter ophør.

Vilkår

- 11.1 Ved virksomhedens ophør skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger :
- Gyllebeholdere, fortank med rørsystemer, gyllekanaler / kummer m.v. skal tømmes og rengøres
  - Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, der bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning.
  - Alt foder og ensilage skal bortskaffes fra ejendommen, og der ensilagepladser skal rengøres

Bilag 1. Beplantningsplan for Ørslevvej 255

Ny beplantning indtegnet med rødt. Trægrupper istedet for hegn indtegnet med orange. Eksisterende beplantning indtegnet med gul

Ørslevvej (Mern) 255

Vordingborg Kommune
Valdemarsgade 43, 4760 Vordingborg

Beplantningsplan til Miljøgodkendelse

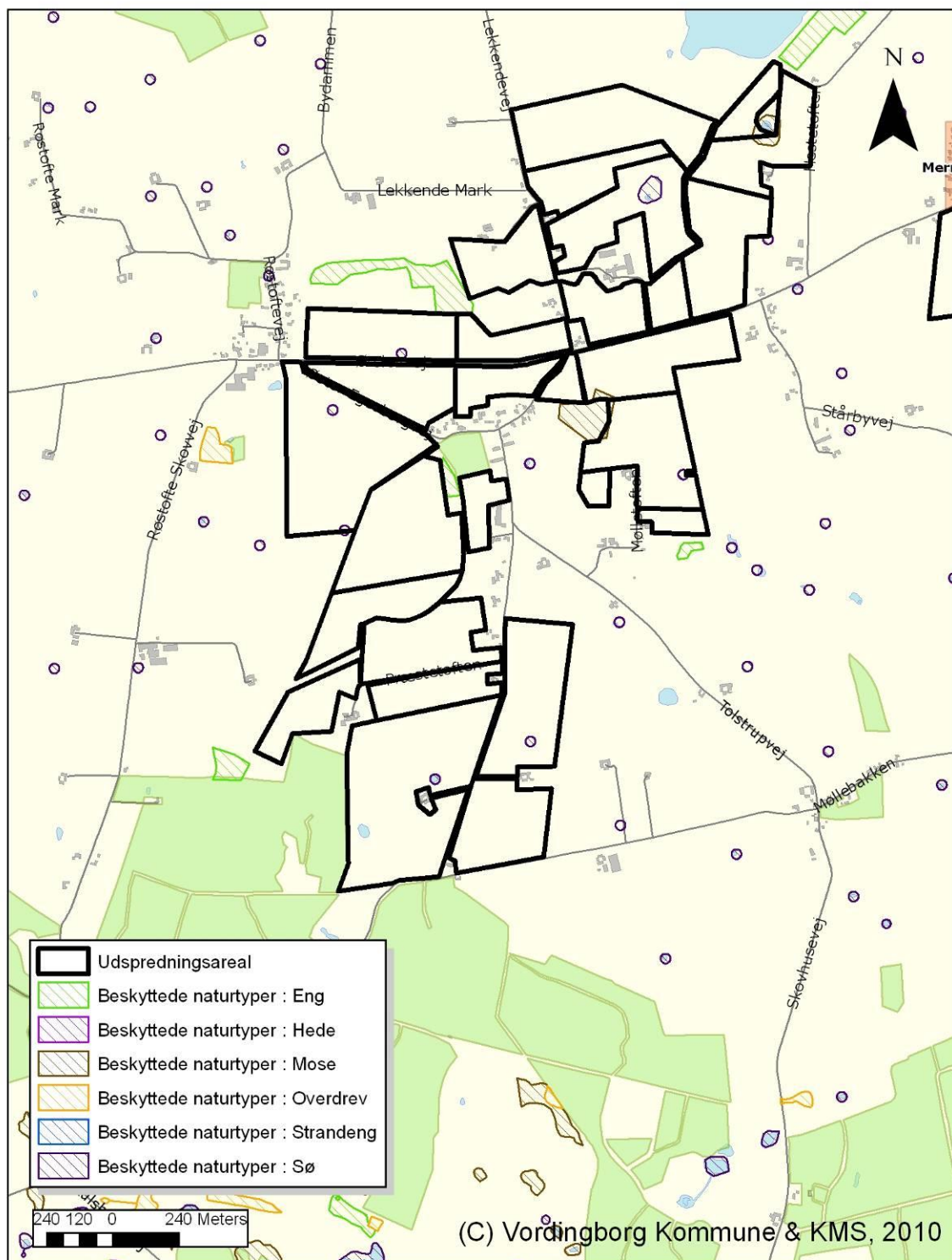
Målestok: 1:8000

Dato: 08.02.2010

Team / Init.: alms

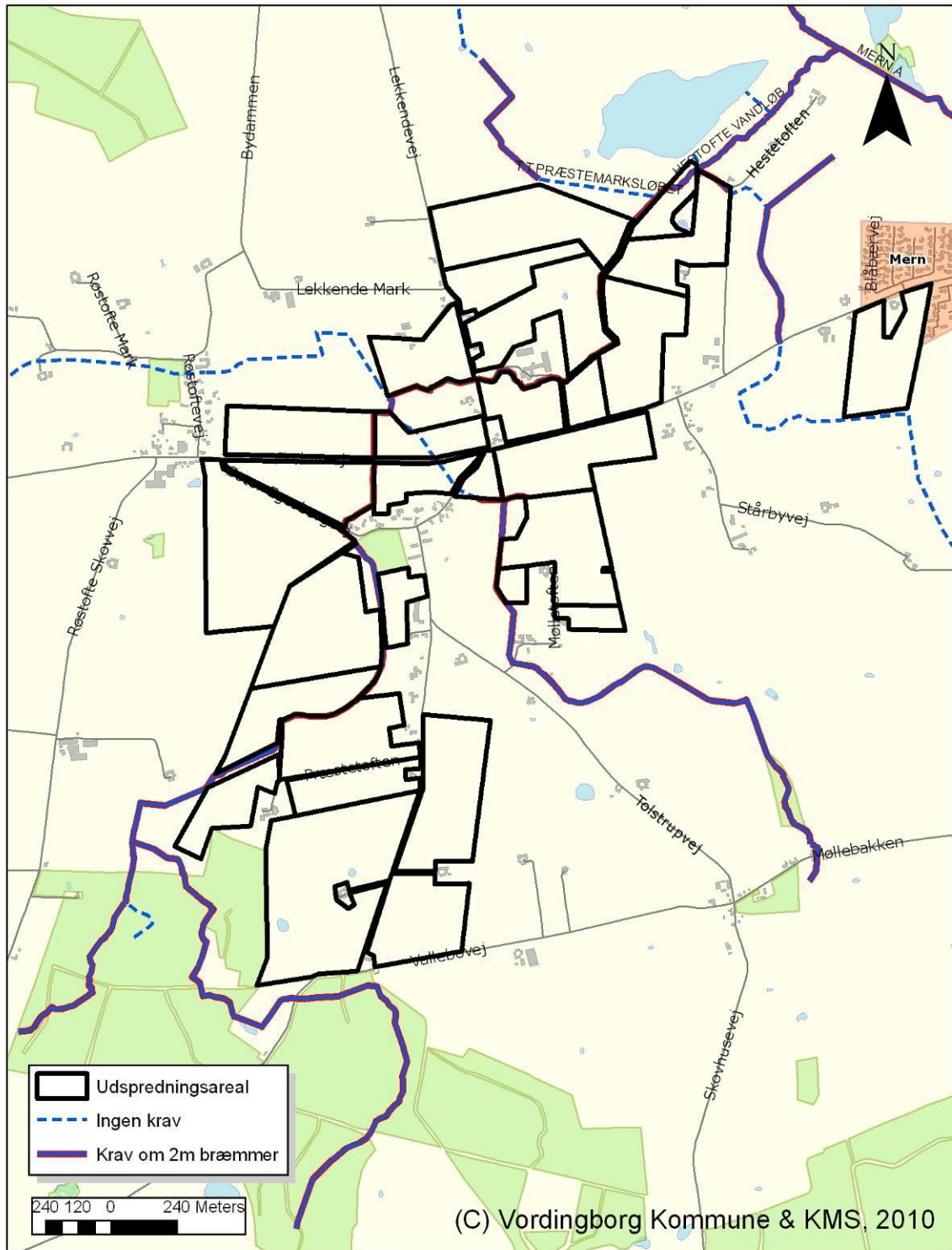

Bilag 2. Søer på udspretningsarealet

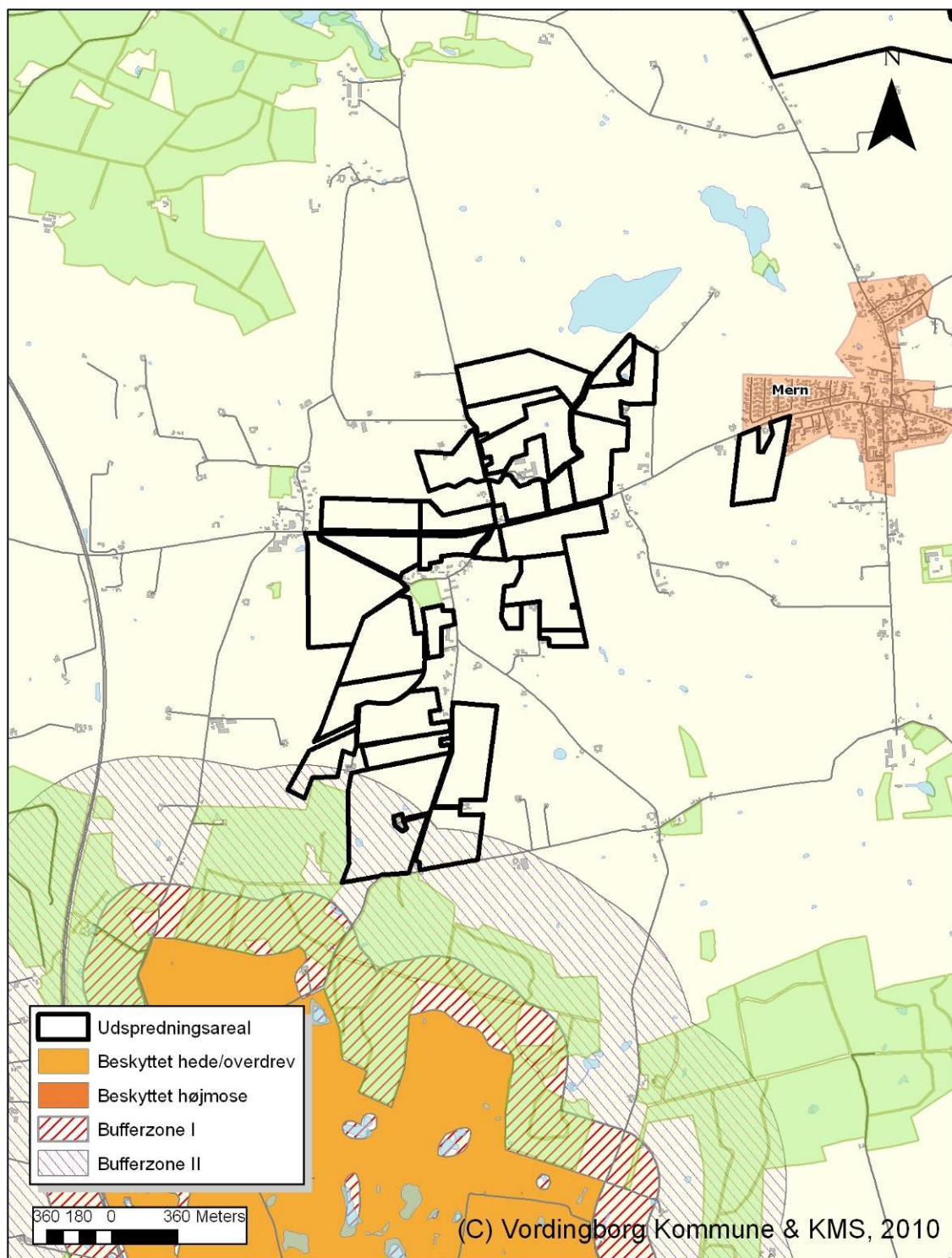

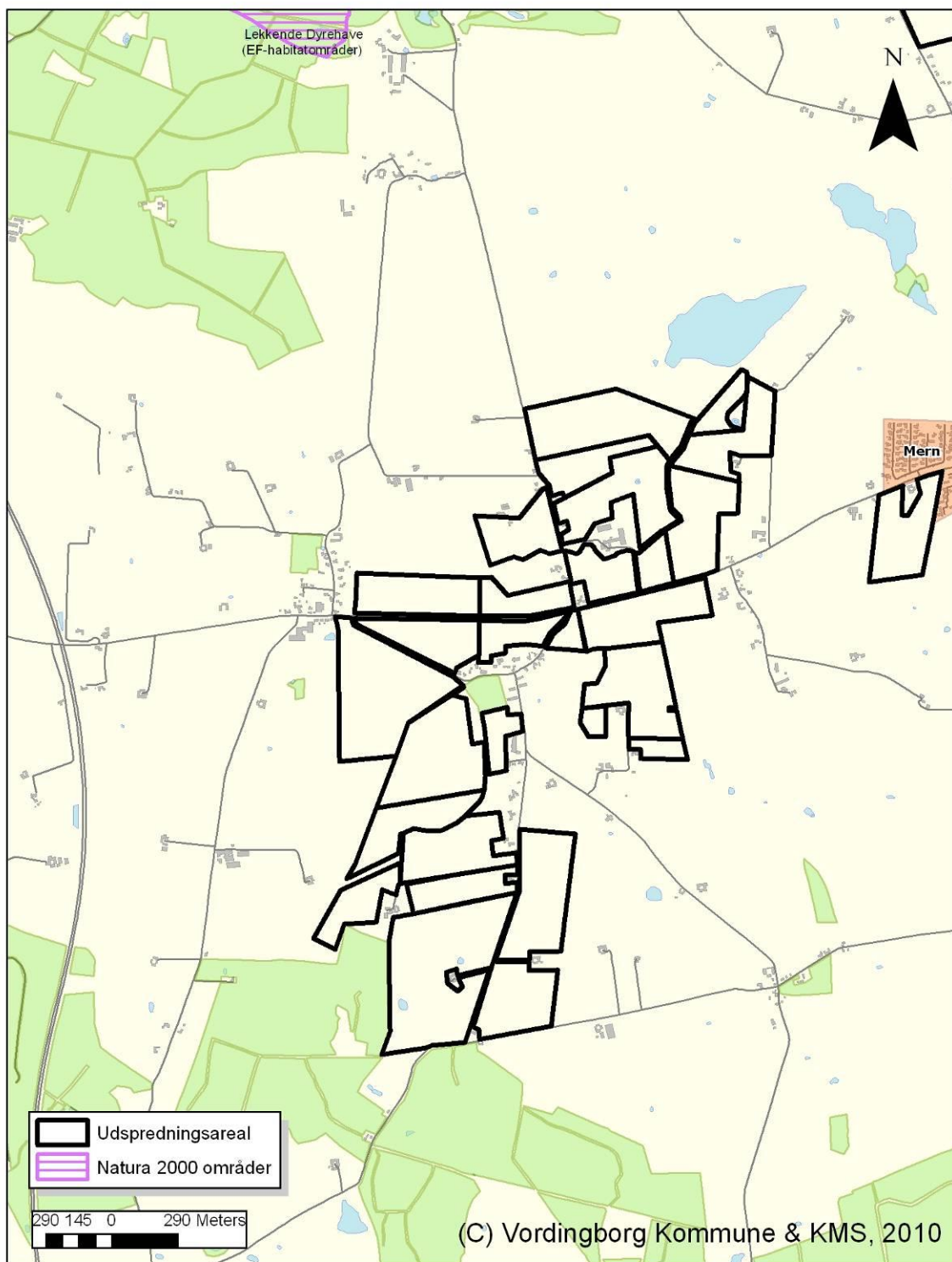
Bilag 3. Vandløb

Bilag 4. Nærmeste § 7 område

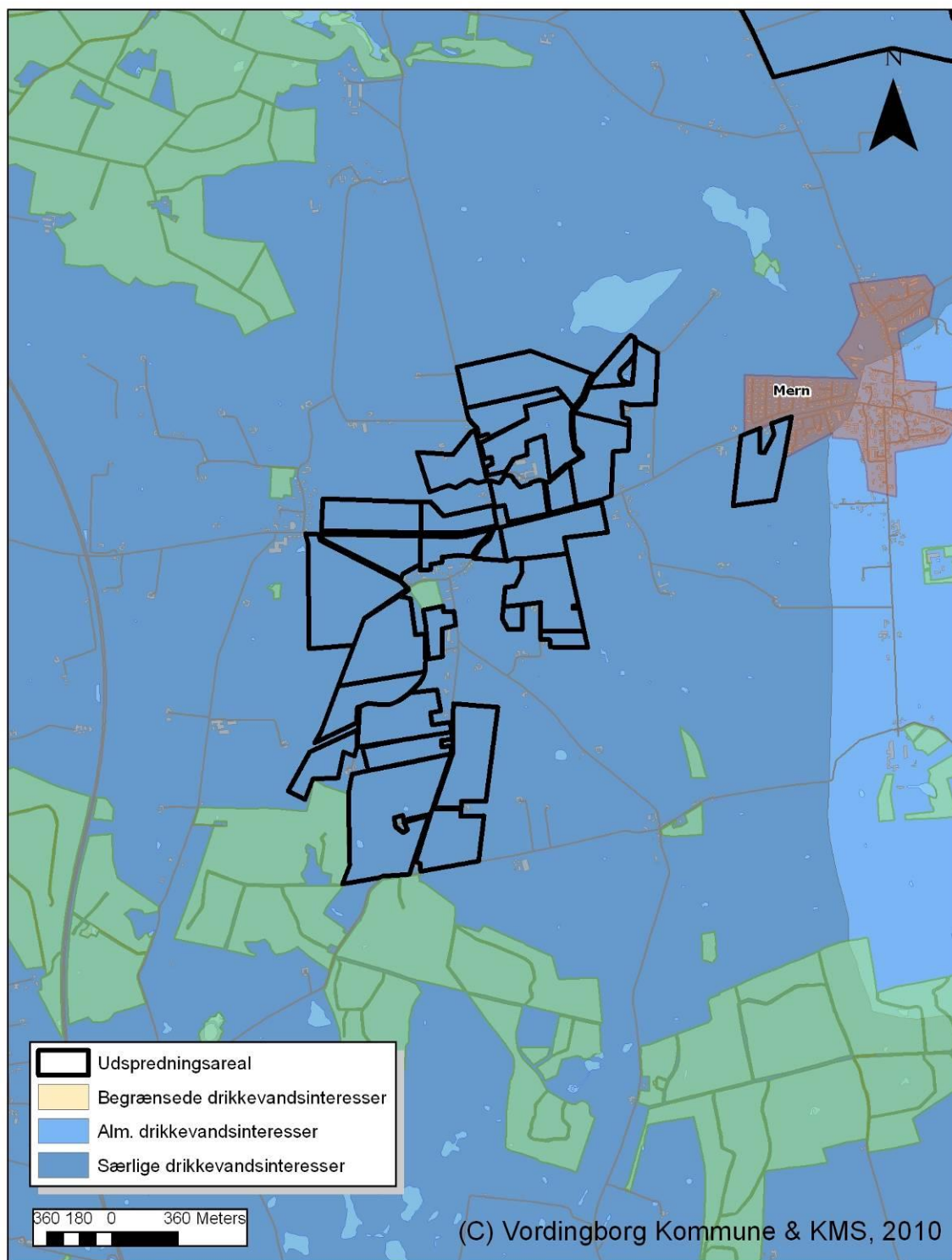

Bilag 5. Nærmeste Natura 2000 område

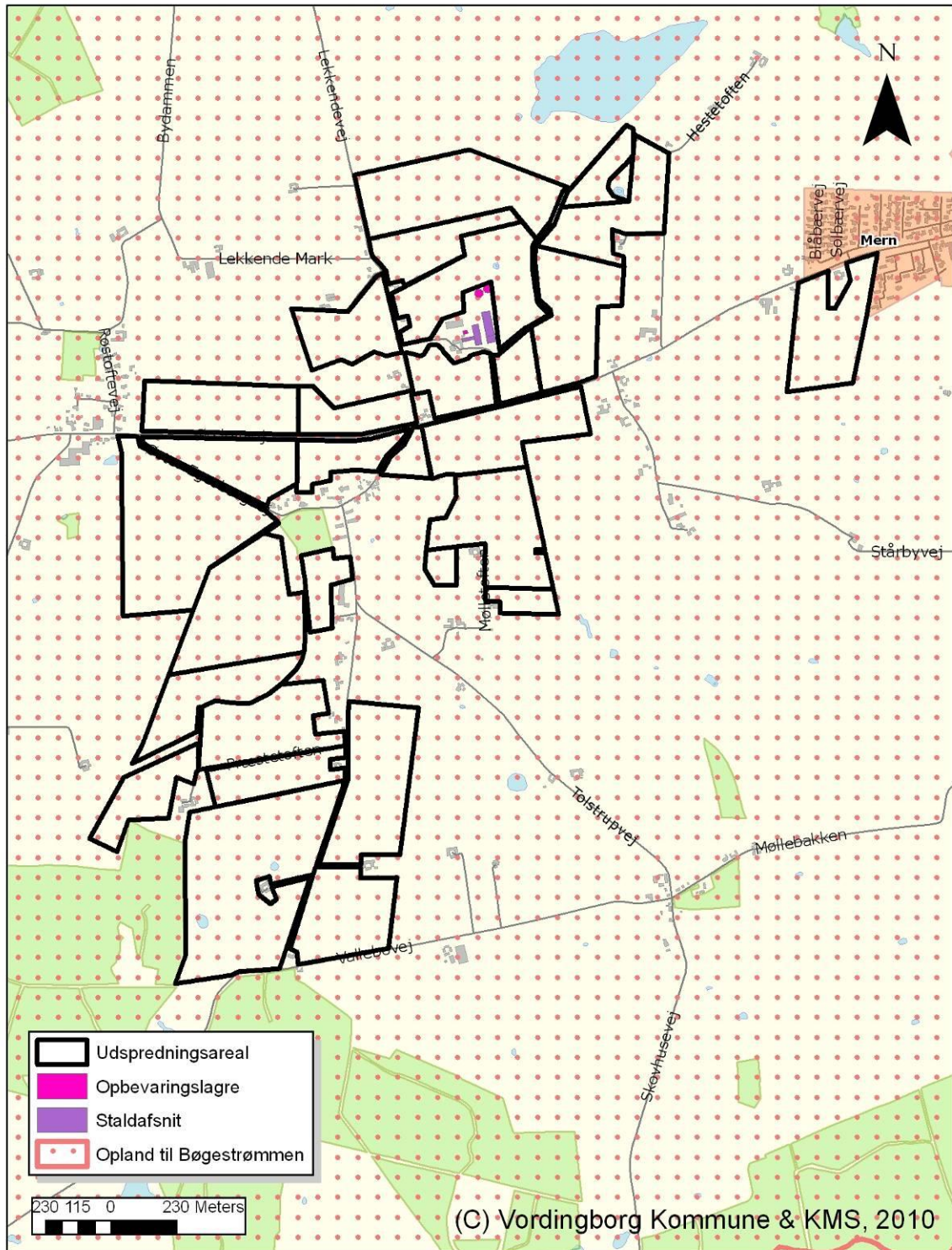

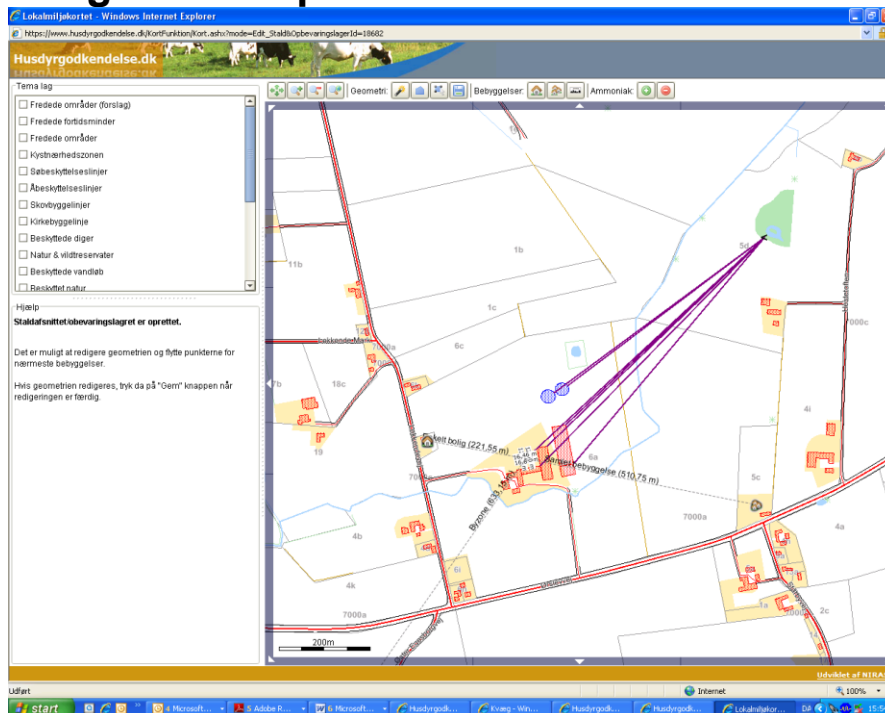
Bilag 6. Drikkevandsinterseer i området

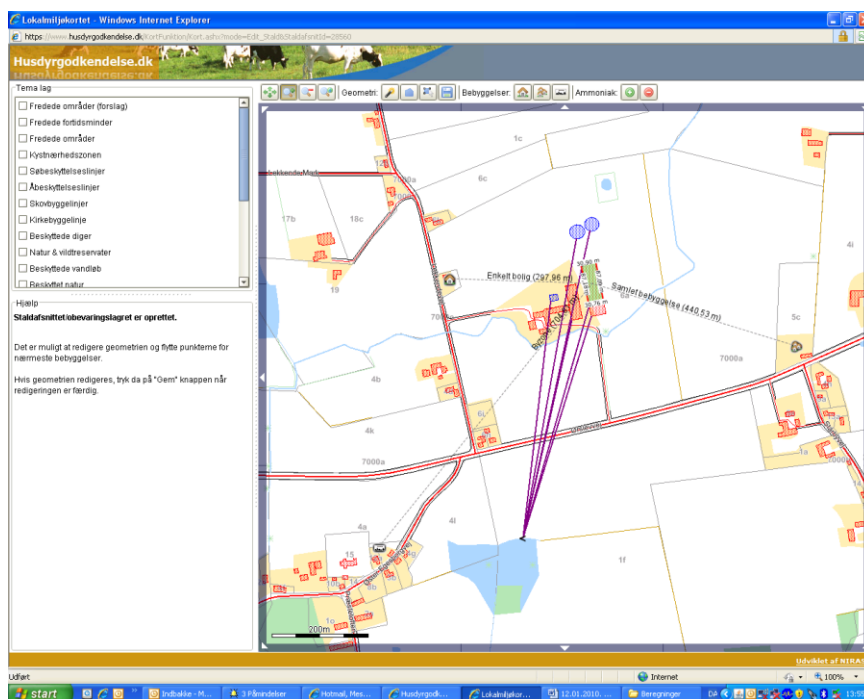
Bilag 7. Oplandet til Bøgestrømmen

Bilag 8. Merdeposition i naturområder

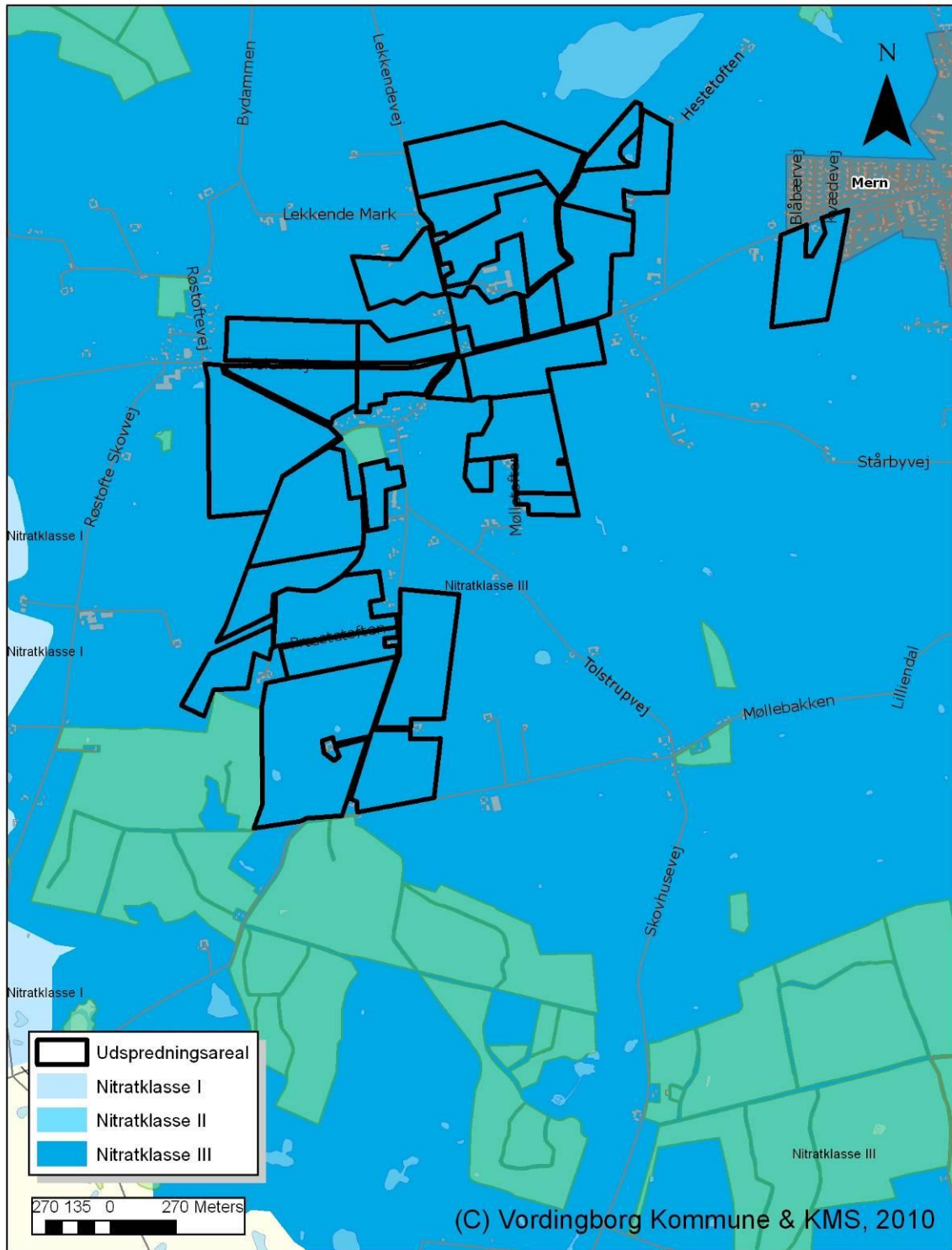
Merdeposition i naturområde: 0,32 kg N/år

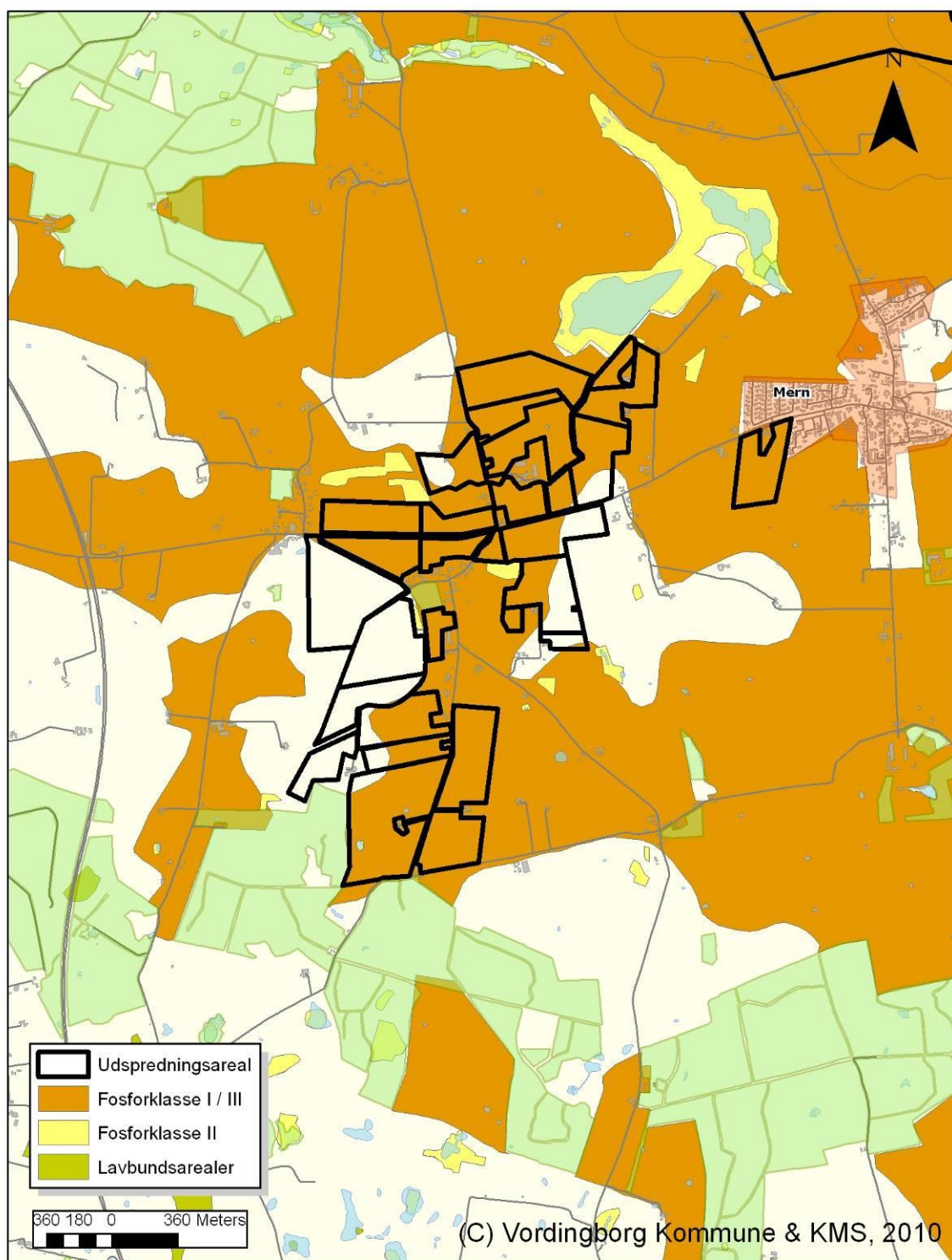
Merdeposition i naturområde: 0,14 kgN/år

Bilag 9. Nitratklasser

Bilag 10. Fosforklasser og lavbundsarealer

Bilag 11. Ureatal, foderplaner, analyser og EFK

Nels Poulsen
 Ørslevvej 255
 4735 Mern
 55 99 75 72 20 41 52 72

Besætning: 14785

Udsi

Mejerinr	Leverandørn	Analyse		Resultat	Udtagningsd	Udtaget uge		Afgregningst	
		Kode	Tekst			Uge	År	Uge	År
1	14785	49	Urea	36	26-04-2010	17	2010	0	0
1	14785	49	Urea	34	24-04-2010	16	2010	0	0
1	14785	49	Urea	28	22-04-2010	16	2010	0	0
1	14785	49	Urea	29	20-04-2010	16	2010	0	0
1	14785	49	Urea	40	18-04-2010	15	2010	0	0
1	14785	49	Urea	43	16-04-2010	15	2010	0	0
1	14785	49	Urea	39	14-04-2010	15	2010	0	0
1	14785	49	Urea	30	12-04-2010	15	2010	0	0
1	14785	49	Urea	30	10-04-2010	14	2010	0	0
1	14785	49	Urea	32	08-04-2010	14	2010	0	0
1	14785	49	Urea	35	06-04-2010	14	2010	0	0
1	14785	49	Urea	38	04-04-2010	13	2010	0	0
1	14785	49	Urea	42	02-04-2010	13	2010	0	0
1	14785	49	Urea	38	31-03-2010	13	2010	0	0
1	14785	49	Urea	34	29-03-2010	13	2010	0	0
1	14785	49	Urea	33	28-03-2010	12	2010	0	0
1	14785	49	Urea	34	25-03-2010	12	2010	0	0
1	14785	49	Urea	34	23-03-2010	12	2010	0	0
1	14785	49	Urea	35	21-03-2010	11	2010	0	0
1	14785	49	Urea	33	19-03-2010	11	2010	0	0
1	14785	49	Urea	30	17-03-2010	11	2010	0	0
1	14785	49	Urea	28	15-03-2010	11	2010	0	0
1	14785	49	Urea	30	13-03-2010	10	2010	0	0
1	14785	49	Urea	33	11-03-2010	10	2010	0	0
1	14785	49	Urea	33	09-03-2010	10	2010	0	0
1	14785	49	Urea	33	07-03-2010	9	2010	0	0
1	14785	49	Urea	36	05-03-2010	9	2010	0	0

Nels Poulsen
Ørslevvej 255
4735 Mern
55 99 75 72 20 41 52 72

Besætning: 14785

Udskrifts dato:28042010

1	14785	49 Urea	42 03-03-2010	9	2010	0	0
1	14785	49 Urea	37 01-03-2010	9	2010	0	0
1	14785	49 Urea	35 27-02-2010	8	2010	0	0
1	14785	49 Urea	38 25-02-2010	8	2010	0	0
1	14785	49 Urea	37 23-02-2010	8	2010	0	0
1	14785	49 Urea	43 21-02-2010	7	2010	0	0
1	14785	49 Urea	37 19-02-2010	7	2010	0	0
1	14785	49 Urea	34 17-02-2010	7	2010	0	0
1	14785	49 Urea	32 15-02-2010	7	2010	0	0
1	14785	49 Urea	31 13-02-2010	6	2010	0	0
1	14785	49 Urea	34 11-02-2010	6	2010	0	0
1	14785	49 Urea	31 09-02-2010	6	2010	0	0
1	14785	49 Urea	37 07-02-2010	5	2010	0	0
1	14785	49 Urea	31 05-02-2010	5	2010	0	0
1	14785	49 Urea	36 03-02-2010	5	2010	0	0
1	14785	49 Urea	37 01-02-2010	5	2010	0	0
1	14785	49 Urea	35 30-01-2010	4	2010	0	0
1	14785	49 Urea	41 28-01-2010	4	2010	0	0
1	14785	49 Urea	33 26-01-2010	4	2010	0	0
1	14785	49 Urea	33 24-01-2010	3	2010	0	0
1	14785	49 Urea	36 22-01-2010	3	2010	0	0
1	14785	49 Urea	37 20-01-2010	3	2010	0	0
1	14785	49 Urea	31 18-01-2010	3	2010	0	0
1	14785	49 Urea	43 16-01-2010	2	2010	0	0
1	14785	49 Urea	36 14-01-2010	2	2010	0	0
1	14785	49 Urea	35 12-01-2010	2	2010	0	0
1	14785	49 Urea	28 10-01-2010	1	2010	0	0
1	14785	49 Urea	33 08-01-2010	1	2010	0	0
1	14785	49 Urea	31 06-01-2010	1	2010	0	0

Nels Poulsen
Ørslevvej 255
4735 Mem
55 99 75 72 20 41 52 72

Besætning: 14785

Udskrifts dato:2804

1	14785	49 Urea	28 04-01-2010	1	2010	0	0
1	14785	49 Urea	30 02-01-2010	53	2009	0	0
1	14785	49 Urea	34 31-12-2009	53	2009	0	0
1	14785	49 Urea	40 29-12-2009	53	2009	0	0
1	14785	49 Urea	36 27-12-2009	52	2009	0	0
1	14785	49 Urea	31 25-12-2009	52	2009	0	0
1	14785	49 Urea	35 23-12-2009	52	2009	0	0
1	14785	49 Urea	37 21-12-2009	52	2009	0	0
1	14785	49 Urea	39 19-12-2009	51	2009	0	0
1	14785	49 Urea	36 17-12-2009	51	2009	0	0
1	14785	49 Urea	39 15-12-2009	51	2009	0	0
1	14785	49 Urea	36 13-12-2009	50	2009	0	0
1	14785	49 Urea	28 11-12-2009	50	2009	0	0
1	14785	49 Urea	30 09-12-2009	50	2009	0	0
1	14785	49 Urea	32 07-12-2009	50	2009	0	0
1	14785	49 Urea	34 05-12-2009	49	2009	0	0
1	14785	49 Urea	39 03-12-2009	49	2009	0	0
1	14785	49 Urea	37 01-12-2009	49	2009	0	0
1	14785	49 Urea	39 29-11-2009	48	2009	0	0
1	14785	49 Urea	23 27-11-2009	48	2009	0	0
1	14785	49 Urea	26 25-11-2009	48	2009	0	0
1	14785	49 Urea	35 23-11-2009	48	2009	0	0
1	14785	49 Urea	33 21-11-2009	47	2009	0	0
1	14785	49 Urea	27 19-11-2009	47	2009	0	0
1	14785	49 Urea	30 17-11-2009	47	2009	0	0
1	14785	49 Urea	28 15-11-2009	46	2009	0	0
1	14785	49 Urea	29 13-11-2009	46	2009	0	0
1	14785	49 Urea	32 11-11-2009	46	2009	0	0
1	14785	49 Urea	31 09-11-2009	46	2009	0	0

Nels Poulsen
Ørslevvej 255
4735 Mem
55 99 75 72 20 41 52 72

Besætning: 14785

Udskrifts dato:28042010

1	14785	49 Urea	26 07-11-2009	45	2009	0	0
1	14785	49 Urea	26 05-11-2009	45	2009	0	0
1	14785	49 Urea	27 03-11-2009	45	2009	0	0
1	14785	49 Urea	31 01-11-2009	44	2009	0	0
1	14785	49 Urea	31 30-10-2009	44	2009	0	0
1	14785	49 Urea	18 28-10-2009	44	2009	0	0
1	14785	49 Urea	32 26-10-2009	44	2009	0	0
1	14785	49 Urea	36 24-10-2009	43	2009	0	0
1	14785	49 Urea	28 22-10-2009	43	2009	0	0
1	14785	49 Urea	30 20-10-2009	43	2009	0	0
1	14785	49 Urea	36 18-10-2009	42	2009	0	0
1	14785	49 Urea	36 16-10-2009	42	2009	0	0
1	14785	49 Urea	34 14-10-2009	42	2009	0	0
1	14785	49 Urea	32 10-10-2009	41	2009	0	0
1	14785	49 Urea	42 08-10-2009	41	2009	0	0
1	14785	49 Urea	38 06-10-2009	41	2009	0	0
1	14785	49 Urea	34 04-10-2009	40	2009	0	0
1	14785	49 Urea	38 02-10-2009	40	2009	0	0

Blanding

Kodepart:	996-50	0,57	Kr/kg
Navn:	Fodermix	1,24	Kr/FE
Grundlag:	Jersey,Malkekeer,Opt., øvrige	0,46	FE/kg

Blandings sammensætning

Kodepart	Navn	FE	% af FE	Kg	% af kg	% af TS
522-10	1.slent 2010	2,80	14,43	9,20	22,00	16,58
592-10	Majsens. 2010	7,27	37,49	23,24	55,55	40,68
146-09	Danrapskage 12	2,67	13,78	2,47	5,91	11,32
154-07	Sojaskrå afskal	1,60	8,25	1,31	3,13	5,89
721-08	Komix 95688	0,00	0,00	0,27	0,65	1,39
781-09	Vårbyg-halm	0,05	0,28	0,28	0,67	1,22
286-00	Roepller mel.	1,00	5,15	1,12	2,67	5,06
805-20	R-BYD robotbl.	4,00	20,62	3,94	9,42	17,86
IALT		19,40	100,00	41,82	100,00	100,00

Næringsstoffer

GENEREL		PROTEIN	
%Tarstof	46,4 procent	Protein ford.	132 g pr. FE
Økologisk %	59,1 ? % af TS	PBV	3,00 g pr. FE
Pris Bud./Opg.	124 Øre/FE	AAT	105 g pr. FE
		Protein total	174 g pr. FE
FEDT		KULHYDRAT	
Fedtsyrer	32,6 g pr. FE	Sukker	55,0 g pr. FE
		Stivelse	171 g pr. FE
		Sukker+stivelse	226 g pr. FE
		Ford.cellevægge	355 g pr. FE
MINERALER		VITAMINER	
Calcium	6,96 g pr. FE	A-vitamin 1000	318 ? IE lalt
Fosfor	4,55 g pr. FE	D-vitamin 1000	22,4 ? IE lalt
		E-vitamin	859 ? mg lalt
STRUKTUR/FYLDE			
Fylde kær	0,33 pr. FE		
Fylde kær	6,49 lalt		
Fylde ungdyr	1,08 pr. FE		
Tyggelid	26,0 mln pr. FE		

? viser minimumindhold, da et eller flere fodermidler har blank værdi

Nils Poulsen

Ørslevvej 255, 4735 - Mem

Side 1

Kode/part:	146-00	154-00	522-10	522-20	522-40	
Navn	Danråpæk age 12	Sojaskrå afkal	1+3.slet 2000	2.slet 2 000	4.slet 2 000	
Egenskab	Niveau:	E	E	E	E	E
GENEREL						
%Tørstof	procent	89,00	87,40	40,00	50,10	40,00
Råaske	% af vare	6,30	6,64	3,52	4,16	4,08
PROTEIN						
Protein total	% af TS	33,37	53,50	14,60	14,40	16,80
FEDT						
Fedt total	% af vare	11,50	2,45	1,76	2,20	1,76
KULHYDRAT						
Tørstof	% af TS	14,04	4,70	25,00	27,50	25,60
MINERALER						
Calcium	% af vare	0,69	0,35	0,28	0,35	0,28
Fosfor	% af vare	1,05	0,67	0,15	0,19	0,15
Magnesium	% af vare	0,43	0,31	0,08	0,10	0,08
Natrium	% af vare	0,01	0,04	0,08	0,10	0,08
Svovl	% af vare	0,57	0,35	0,08	0,11	0,08
Mangan	mg pr. kg	54,29	47,20	29,20	36,57	29,20
Zink	mg pr. kg	48,95	48,07	21,20	26,55	21,20
Kobber	mg pr. kg	6,50	15,73	3,20	4,01	3,20
Cobolt	mg pr. kg	0,22	0,10	0,20	0,25	0,20
Selen	mg pr. kg	0,07	0,10	0,02	0,02	0,02
VITAMINER						
A-vitamin 1000	IE pr. kg			24,00	30,06	24,00
D-vitamin 1000	IE pr. kg					
E-vitamin	mg pr. kg	22,25	4,37	30,00	37,58	30,00

Faglig kommentar

Malkehøer, 28-04-2010

Antal Malkehøer: 462, heraf gøide: 47

Foderopgørelse		Plan	Opnået			
Kode	Fodermavn	FE pr. dyr	FE pr. dyr	Kg lalt	FE lalt	Øre pr. FE
146-09	Danrapskage 12	-	3,1	1.340	1.450	125
154-07	Sojaskrå afskal	-	1,7	640	783	196
286-00	Røepiller mel.	-	1,7	880	788	112
294-10	Pektin-affald	-	0,2	900	114	32
592-29	Majsens silo 2	-	7,3	9.200	3.382	100
721-08	Kornix 95588	-	216	100,0	0	310
733-15	KoMlx Gold gran	-	11	5,0	0	570
781-09	Vårbyg-halm	-	0,1	340	65	206
788-09	Hvede-halm	-	0,1	340	63	216
805-20	R-SYD robotbl.	-	3,2	1.450	1.471	148
Sum/Gns		-	17,6	15.195	8.117	128

Næringsstoffer	Enhed	Plan	Opnået	Norm	
Tildelt pr. dyr pr. dag				Min	Max
FE	FE	-	17,6	16,0	-
%Tørstof	procent	-	54,2	-	-
AAT	g pr. FE	-	108	89	-
PBV	g pr. FE	-	-2	-5	50
Fedtsyrer	g pr. FE	-	34	18	51
Ford.cellevægge	g pr. FE	-	306	220	-
Stivelse	g pr. FE	-	216	-	292
Sukker	g pr. FE	-	64	-	301
Tyggelid	min pr. FE	-	26	* 25	-
Fylde kær	lalt	-	5,88	-	* 6,28
Fylde kær	pr. FE	-	0,33	-	-
Calcium	g pr. FE	-	6,3	5,9	-
Fosfor	g pr. FE	-	4,5	3,8	-
Magnesium	g pr. FE	-	2,9	1,6	-
Kalium	g pr. FE	-	12,5	6,7	-
Natrium	g pr. FE	-	2,6	1,8	-
Svovl	g pr. FE	-	2,3	-	-
Selen	mg pr. FE	-	0,59	-	-
A-vitamin 1000	IE lalt	-	108	80	-
D-vitamin 1000	IE lalt	-	19	11	-
E-vitamin	mg lalt	-	521	421	-
Protein total	g pr. FE	-	174	-	-

Mælkeproduktion			Nøgletal			
	Plan	Opnået		Enhed	Plan	Opnået
Kg mælk i alt	9,067	9,506	Fodereffektivitet	pct.		84 ¹⁾
Fedprocent	5,88	5,85	Kg EKM pr. FE	kg	-	1,49
Proteinprocent	4,18	4,05	N-udskil. pr. koldag	Gram	-	356
Kg EKM pr. ko	25,3	26,2	P-udskil. pr. koldag	Gram	-	55
Mælkepris	2,88	2,82	1) Teoretisk opnåelig fodereffektivitet = 93 pct			

Økonomi	I alt pr. dag		Pr. ko pr. dag		Pr. kg EKM	
	Plan	Opnået	Plan	Opnået	Plan	Opnået
Mælkeindtægt	26.171 kr.	26.925 kr.	56,65 kr.	58,06 kr.	2,24 kr.	2,21 kr.
Foderomkostning	-	10.429 kr.	-	22,57 kr.	-	0,86 kr.
Restbeløb	26.171 kr.	16.396 kr.	56,65 kr.	35,49 kr.	2,24 kr.	1,35 kr.

Bilag 12. Beredskabsplan

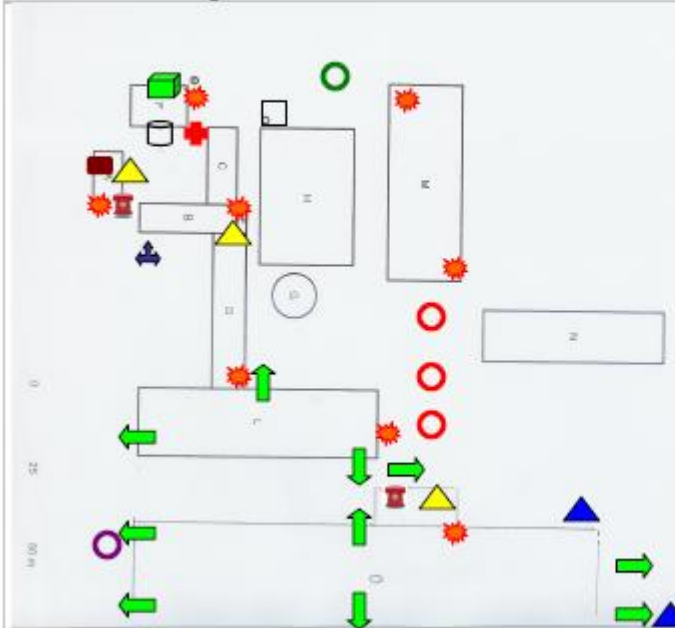
Beredskabsplan Ågården

Opdateret 31. marts 2009

Telefonliste Der er fastnettelefon i køkkenet i stuehuset (nr. 55 99 75 72) og i kontoret ved ny stald (nr. 55 98 08 08) Nels ..... 20 41 52 72 Anette ..... 60 49 31 85 Anders ..... 21 82 83 87 Miljømyndighed ... 55 36 24 80 Faick ..... 70 10 20 30 Brandvæsen ..... 112 Lægevagt ..... 70 22 50 55 Dyrlæge ..... 55 98 51 48 Maskinstation ..... 20 42 50 28 Landbocenter ..... 56 68 48 00 Elektriker ..... 55 99 47 00 Smed ..... 55 81 73 73 VVS ..... 55 95 50 99 SEAS-NVE 70 29 29 29	Brand- instruks <ul style="list-style-type: none"> • Ring 112 og oplys:<ul style="list-style-type: none"> ? Navn, adresse og det telefonnummer, du ringer fra ? Hvad der er sket, og at det er en gårdbrand ? Er der tilskadekomne – hvor mange? ? Er dyrene kommet ud – art og antal, der er fanget. • Ring til Nels på 20 41 52 72 • Start rednings- og slukningsarbejde, hvis det er forsvarligt:<ul style="list-style-type: none"> ? Evaluer dyr ? Fjern olie, trykflasker, gødning og kemikalier • Placering af brandslukker er vist på kortet • Hvis det ikke er muligt at slukke branden, så luk døre og vinduer • Tag imod brandvæsenet og giv dem kortene. Oplys om:<ul style="list-style-type: none"> ? Tilskadekomne og dyr, der ikke er i sikkerhed ? Hvor det brænder og omfang ? Adgangsveje	Gylle – overløb <ul style="list-style-type: none"> • Ring 112 ved <u>større overløb</u> af gylle eller ved brud på gylletank og oplys:<ul style="list-style-type: none"> ? Navn, adresse og det telefonnummer, du ringer fra ? Hvad der er sket og hvor meget, der er løbet ud. ? Er der risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring? • Ved <u>mindre spild</u> ring kun til miljømyndighederne • Ring til Nels • Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber ned i åen. • Opdæmningen kan ske med jord, der er lagt ud i bunker (se kort). • Er gyllen løbet til dræen, så laves opdæmning af vandløbet med jord, alternativt en bigballe. • Modtag miljømyndighed evt. brandvæsen og orienter om sted, omfang mv.	Kemikalie og oliespild mv <ul style="list-style-type: none"> • Ring 112 ved <u>større overløb</u> af kemikalier og olie og oplys:<ul style="list-style-type: none"> ? Navn, adresse og det telefonnummer, du ringer fra ? Hvad der er sket og hvor meget, der er løbet ud. ? Er der risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring? • Ved <u>mindre spild</u> ring kun til miljømyndighederne • Ring til Nels • Afløb fra malkerum fører til gyllebeholderen, og der er derfor ikke risiko for udløb af mælk til aflebsdrænbønd.
--	---	---	---

<p>Personskade</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ring 112 ved alvorlig skade og oplys: <ul style="list-style-type: none"> ? Navn, adresse og det telefonnummer, du ringer fra ? Hvad der er sket og hvordan personens tilstand er. ? Adgangsveje • Yd førstehjælp, hvis muligt. • Førstehjælpsudstyr er placeret i den gamle maskinlade (bygning F) • Kontakt Lægevagten ved lettere skade • Kontakt Nels 	<p>Stophaner og hovedafbrydere</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbrydere mv er noteret på kortet over ejendommen. <p>Vand</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der er hovedhane udenfor bygning B (se på kort) <p>Elektricitet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der er 3 hovedafbrydere <ul style="list-style-type: none"> ? Malkerum ved gl. stald ? Teknikrum v. ny stald ? Stuehus • Der er en eltavle ved hver strømafbryder • Nye ampere sikringer opbevares ved hver strømafbryder • Afbryder til gyllepumpe sider ved gavlhjørne af ny stald - Bygning O (se kort) 	<p>Strømsvigt</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vurder om nogle dyr vil lide på grund af varme. • Kontroller, at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper og lignende. • Ved strømsvigt på over 2 timer, ring til SEAS-NVE og forhør om varigheden af udfaldet. 	<p>Transport af bekæmpelsesmidler</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kemikalier opbevares i den gamle maskinlade (bygning F) og opbevaringen følger "Regler for opbevaring af bekæmpelsesmidler". • Under transport mellem ejendom og marker er bekæmpelsesmidler beskyttet mod stød og uheld i en lukket plastkasse (køletaske). • Der medbringes en pakke savsmuld, plastpose og skovl til evt. opsugning af spild. • Medbring altid mobiltelefon til opkald ved uheld. • Der er førstehjælpsudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed, hvor der arbejdes med midlerne.
--	---	--	--

Kort over ejendommen

Signaturforklaring

	Fastnettelefon (A og O)
	Brandslukker (8 stk)
	Førstehjælp
	Flugtvej for dyr
	Strømbryder
	Afbryder til gyllepumpe
	Hovedhane til vand
	Regnvandsbrønd/afløb (x)
	Regnvandsbrønd / afløb med risiko for gylleudslip (x)
	Olietank (800 l)
	Spildolie
	Kemikalierum
	Dieseltank (2500 l)
	Rensningsanlæg

Beredskabsplan Ågården udskrevet 14-04-2009

3

Kort over dræn og jord til opdæmning	
	Signaturforklaring
	● Jordbunke til opdæmning af å
	↘ Dræn

Beredskabsplan Ågården udskrevet 14-04-2009

4

Bilag 13. Relevante miljøregler

Listen er ikke udtømmende, og der er mange andre love og bekendtgørelser der skal overholdes på et landbrug. Disse er udvalgt, da det primært er dem der ligger til grund for godkendelsen. Der skal gøres opmærksom på, at der er tillæg og opdateringer til flere af bekendtgørelserne og at det altid er nyeste lovgivning der skal overholdes.

Love

Lov nr. 1572 af 20/12-2006. Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug

Bekendtgørelser

BEK Nr. 294 af 31/3-2009: Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug

BEK nr. 1695 af 19/12-2006: Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

BEK nr. 439 af 11/5-2009: Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr

BEK nr. 724 af 1/7-2008: Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines